

Ostrzeżenie dla użytkowników projektorów telewizyjnych

Długotrwałe wyświetlanie nieruchomych obrazów może powodować trwałe uszkodzenia kineskopu lub wypalenie luminoforu. Należy unikać częstego lub długiego korzystania z gier wideo na ekranach o dużej przekątnej.

Ostrzeżenie o epilepsji (padaczce)

Prosimy przeczytać poniższe ostrzeżenie przed uruchomieniem niniejszej gry lub przekazaniem jej dzieciom.

Niektórzy ludzie są skłonni do ulegania atakom padaczki lub utraty przytomności po dłuższym wpatrywaniu się w migoczące światła lub wzory świetlne. U takich osób podczas oglądania telewizji lub grania w niektóre gry wideo mogą wystąpić objawy padaczki. Przypadki takie mogą mieć miejsce, nawet jeśli dana osoba nie chorowała na padaczkę ani nie zdradzała podobnych objawów.

Jeśli Ty sam lub ktoś z Twojej rodziny wykazywał kiedykolwiek objawy epilepsji (ataki drgawek, nagłe utraty przytomności) w warunkach migoczącego oświetlenia, przed rozpoczęciem gry poradź się lekarza.

Zalecamy rodzicom obserwację zachowania dzieci podczas gry. Jeśli w trakcie gry stwierdzisz u swojego dziecka lub u siebie występowanie któregoś z następujących objawów: zawroty głowy, zaburzenia wzroku, drgania mięśni lub gałki ocznej, omdlenie, dezorientacja, mimowolne ruchy czy drgawki, NATYCHMIAST przerwij zabawę i udaj się do lekarza.

Środki ostrożności, które należy zachować podczas gry.

- Nie przebywaj zbyt blisko ekranu. Usiądź w większej odległości od telewizora (monitora), najlepiej na pełną długość kabla urządzenia sterującego.
- Graj z użyciem telewizora o małej przekątnej ekranu.
- Unikaj gry, kiedy jesteś zmęczony lub niewyspany.
- Zapewnij odpowiednie oświetlenie pomieszczenia, w którym grasz.
- W trakcie gry rób 10-15-minutowe przerwy na każdą godzinę gry.

Potrzebujesz
pomocy?
Zajrzyj na stronę 70!

1. Wprowadzenie 6
2. Rozpoczęcie 6
   2.1 Wymagania systemowe 6
3. Zasady gry 6
4. Ekran główny 7
   4.1 Pasek statusu 7
   4.2 Pasek Menu 7
   4.3 Mapa informacyjna 8
   4.4 Informacje o misji 8
5. Sterowanie 8
   5.1 Wiadomości ogólne 8
   5.2 Grupowanie jednostek 9
   5.3 Lista rozkazów 9
   5.4 Szkolenie jednostek / badania nad ulepszeniami 9
   5.5 Wznoszenie budynków 9
   5.6 Sterowanie kamerą 10
6. Zdobywanie surowców 10
   6.1 Standardowe gromadzenie materiałów 10
   6.2 Łowiectwo 11
   6.3 Rybołówstwo 11
   6.4 Handel 11
7. Tryby walki 12
8. Tryb dla jednego gracza 12
   8.1. Kampanie 12
   8.2 Mapy losowe i predefiniowane 12
9. Sieć lokalna 13
10. Gamespy Arcade 13
11. System menu (Pasek menu) 14
   11.1 Menu główne 14
   11.2 Tryb rozgrywki dla jednego gracza 14
   11.3 Opcje 15
   11.4 Menu gry 16
   11.5 Menu dyplomacji 16
   11.6 Okno Czatu 17
12. Funkcje specjalne 18
   12.1 System premii w walce 18
   12.2 Formacje 18
   12.3 Doświadczenie 19
   12.4 Jednostki elitarne i bohaterowie 20
   12.5 Forty: budowanie i zdobywanie 20
   12.6 Kolej żelazna 21
   12.7 Środki przeciwdziałania 22
   12.8 Łowca nagród 23
13. Nacje 24
   13.1 Hiszpanie (HIS) 24
   13.2 Indianie z lasu (IND) 31
   13.3 Indianie z Prerii (INP) 38
   13.4 Anglicy (ANG) 44
   13.5 Patrioci (PAT) 51
   13.6 Osadnicy (OSA) 57
14. Twórcy gry 64

Pomoc techniczna w Polsce 69

1. Wprowadzenie

Witamy serdecznie w świecie No Man's Land – strategii czasu rzeczywistego, która pozwoli wam zgłębić pasjonującą historię zdobywania Nowego Świata, rozgrywając ją na nowo. W *No Man's Land*, możesz decydować o losie sześciu różnych narodów w ich walce o wolność i sprawiedliwość przez okres 300 lat amerykańskiej historii. Ten podręcznik jest zaprojektowany tak, aby pomóc ci zapoznać się z grą. Przedstawia on także pokrótce niezwykły świat gry *No Man's Land*.

Zalecamy rozpocząć grę od misji Samouczka, który zaprezentuje ci najważniejsze cechy gry.

RADA: Samouczki mogą być także interesujące dla doświadczonych graczy, ponieważ stanowią one wprowadzenie do kampanii Hiszpańskiej. Zajrzyj do pliku **readme.txt**, aby dowiedzieć się o ostatnich zmianach w grze. Plik ten znajduje się w głównym katalogu płyty CD.

2. Rozpoczęcie

Umieść dysk CD z grą *No Man's Land* w napędzie CD komputera i postępuj zgodnie z instrukcjami pojawiającymi się na ekranie. Jeśli program instalacyjny nie uruchomi się automatycznie po włożeniu dysku, wywołaj menu startowe Windows.

Wybierz opcję Uruchom w wpisz "X:\setup.exe". ("X" oznacza literę reprezentującą napęd CD rom.) Potwierdź komendę wciskając klawisz OK. Postępuj zgodnie z instrukcjami podawanymi przez program instalacyjny.

Możesz uruchomić program z Menu Start systemu Windows poprzez kliknięcie na ikonie w grupie No Man's Land (lub w innej, podanej przy instalacji).

2.1 Wymagania systemowe

CPU:	PIII 667 MHz (zalecane 1.2 GHz)
Pamięć:	128 MB RAM (zalecane 256 MB)
Sterowanie:	Mysz, klawiatura
Grafika:	Karta graficzna 3D z 16 MB pamięci RAM, zgodna z DirectX™ 9 (zalecane 32 MB)
Dźwięk:	Karta dźwiękowa zgodna z Direct Sound
DirectX:	Wersja 9.0 lub wyższa
Dysk twardy:	1 GB wolnej przestrzeni
CD-ROM:	4x CD-ROM lub szybszy
System:	Windows® 98, Windows® ME, Windows® 2000 lub Windows® XP

3. Zasady gry

No Man's Land to klasyczna strategia czasu rzeczywistego, oferująca podobne elementy do tych spotykanych w innych grach tego typu.

Prowadzisz swoje jednostki na trójwymiarowym terenie przy pomocy myszy, wznosisz budynki, gromadzisz surowce i stopniowo rozwijasz w pełni funkcjonującą infrastrukturę.

To pozwala ci na szkolenie jednostek bojowych. Trzy kampanie pozwolą ci na przeżycie ekscytującej przygody związanej z zasiedlaniem Ameryki, jako przywódca Hiszpanów, Indian leśnych lub preriowych, Anglików, patriotów lub osadników.

Możesz kierować taktyczną walką pomiędzy różnymi grupami przejmując kontrolę nad wybranymi bohaterami i podpowiadającymi im armiami.

RADA: Następujące skróty oznaczające poszczególne nacje stosowane są w grze oraz niniejszym podręczniku:

Hiszpanie (**HIS**), Indianie leśni (**LIN**), Indianie preriowi (**PIN**), Anglicy (**ANG**), patrioci (**PAT**) i osadnicy (**OSA**).

4. Ekran główny

4.1 Pasek statusu

Wskaźnik surowców znajdujący się na pasku statusu wyświetla graczom informacje o poziomach dostępnych surowców.

1 Złoto

2 Drewno

3 Żywność

4 Wyświetla wymaganą/dostępną przestrzeń mieszkalną. Jeśli ilość dostępnej przestrzeni mieszkalnej zmniejszy się, będziesz musiał zbudować więcej mieszkań.

5 Nazwa gracza/narodowość/kolor gracza

4.2 Pasek Menu

Poprzez Pasek Menu, znajdujący się w lewym-dolnym rogu ekranu, możesz sterować wszystkimi najważniejszymi funkcjami gry, wydawać rozkazy wzniesienia budynku, wybierać taktykę walki oraz aktywować specjalne funkcje i zdolności jednostek, budynków i statków.

6 **Okienko informacji**: Okienko zawiera wszystkie informacje o danej zaznaczonej jednostce, budynku lub pojeździe. Nad i obok ikony podawane są wartości punktów życia, many, doświadczenia i zdolności bojowych. Gdy zaznaczona jest kopalnia złota lub pole, wyświetlona zostanie informacja o pozostałej ilości surowca.

7 Przyciski **taktyki** walki

8 **Panel kontrolny**: W zależności od zaznaczonego obiektu, pojawią się odpowiednie przyciski funkcyjne. Na przykład po zaznaczeniu koszar, zostaną wyświetlone przyciski jednostek dostępnych do szkolenia.

9 **Pasek grupy:** Wyświetlane są tu wszystkie jednostki należące do wybranej obecnie grupy. Poszczególne jednostki mogą zostać wybrane bezpośrednio z paska grupy. Możesz na przykład wycofać ranne jednostki z bitwy.

10 **Formacje:** Naciśnięcie tego przycisku ustawi zaznaczone jednostki w daną formację.

4.3 Mapa informacyjna

W prawym-dolnym rogu ekranu znajduje się automatyczna mapa, zawierająca informacje o rozpoznanym obszarze.

11 Automatyczna mapa

12 Przełącza między normalną, wojskową, a ekonomiczną mapą. Mapa wojskowa pokazuje lokację jednostek i budynków wojskowych własnych oraz przeciwnika. Mapa ekonomiczna pokazuje jedynie jednostki i budynki cywilne; normalna mapa jest połączeniem obu tych trybów.

13 **Wybierz bezczynne jednostki robotników:** Za pomocą jednego kliknięcia możesz zaznaczyć najbliższą niepracującą jednostkę-robotnika i przydzielić jej nowe zadanie. Naciśnięcie klawisza spacji wycentruje obraz na danej jednostce.

14 **Daj sygnał:** Przy użyciu tego przycisku możesz wysłać sygnał do swych sojuszników, który będzie niewidoczny dla wroga. Aby to zrobić, kliknij na żądanym miejscu na mini mapie, a następnie naciśnij przycisk sygnału.

15 **Wybierz wszystkie bezczynne jednostki robotników:** Za pomocą tego przycisku zaznaczysz wszystkie niepracujące jednostki robotnicze.

16 **Ikona bohatera:** Kliknięcie na ikonie bohatera automatycznie wybiera odpowiedniego bohatera. Podwójne kliknięcie wycentruje na nim widok.

4.4 Informacje o misji

W prawym-górnym rogu ekranu znajdują się dane dotyczące misji. Pozwala to na wgląd w dodatkowe informacje o celach poszczególnych misji. Informacje te są dostępne tylko podczas niektórych misji.

5. Sterowanie

5.1 Wiadomości ogólne

Możesz grać cały czas posługując się tylko myszką. Skróty klawiaturowe oferują dodatkową wygodę dla doświadczonych graczy. Wszystkie obiekty w grze można zaznaczyć poprzez kliknięcie lewym przyciskiem myszy, prawy przycisk służy do wydawania rozkazów.

Kursor myszy zmienia się od obiektu nad jakim się znajduje. W zależności od możliwego zadania. kursor myszy może zmienić się na:

Dosiądź konia: Jeśli zaznaczona jednostka może jeździć konno, kliknięcie prawym przyciskiem myszy każe jej dosiąść konia.

Wejdź: Niektóre budynki i pojazdy mogą być zajmowane przez jednostki. Kliknięcie prawym przyciskiem myszy na budynku/pojeździe wyda jednostce rozkaz wejścia.

Zbieraj/dostarcz surowce: Wysyła twoją jednostkę do miejsca obfitującego w surowce naturalne. Jednostka zacznie automatycznie je zbierać i dostarczać do najbliższego składowiska.

Atak: Kliknięcie prawym przyciskiem myszy każe atakować wybranej jednostce dany obiekt lub jednostkę wroga.

5.2 Grupowanie jednostek

Możesz zebrać kilka jednostek w jedną grupę. Aby to zrobić, trzymaj wciśnięty lewy przycisk myszy i przeciągnij ramkę nad jednostkami, które chcesz zaznaczyć. Podwójny klik na poszczególnej jednostce wybierze wszystkie jednostki tego samego typu widoczne obecnie na ekranie.

By rozróżnić dane grupy, możesz przydzielić każdej numer (od 0 do 9).

Aby przydzielić numer, zaznacz grupę i naciśnij klawisz CTRL oraz daną cyfrę na klawiaturze. W celu ponownego zaznaczenia grupy, wystarczy teraz tylko wcisnąć daną cyfrę na klawiaturze.

Podwójne naciśnięcie klawisza danej cyfry na klawiaturze spowoduje wycentrowanie widoku na przypisanej grupie.

Jeśli chcesz usunąć jednostki z istniejącej grupy, wciśnij SHIFT i kliknij na nie.

5.3 Lista rozkazów

Możesz przydzielić jednostce listę rozkazów. Istnieją dwa typy listy: wykonywana jednokrotnie oraz powtarzana „aż do odwołania”.

Wykonaj jednokrotnie: Kliknij na żądaną jednostkę i przytrzymaj SHIFT. Teraz możesz przydzielić kilka rozkazów jednostce. Na przykład możesz zaznaczyć kilka punktów na mapie za pomocą kliknięcia prawym przyciskiem. Rozkazy będą dodawane jak długo będziesz trzymać klawisz SHIFT. Rozkazy zostaną wykonane po puszczeniu klawisza.

Wykonuj „aż do odwołania”: Jeśli chcesz by jednostka powtarzała czynność non-stop, kliknij na żądaną jednostkę i przytrzymaj CTRL. Na przykład możesz zaznaczyć kilka punktów na mapie za pomocą kliknięcia prawym przyciskiem, a jednostka będzie między nimi się poruszać aż do otrzymania innych rozkazów – to prosta metoda na tworzenie tras patrolowania dla jednostek.

RADA:
Jeśli użyjesz CTRL rozkazując jednostce naprawę kilku budynków, jednostka będzie je naprawiać jeden po drugim (zakładając, że będą dostępne surowce), co działa w praktyce jak funkcja autonaprawy.

5.4 Szkolenie jednostek / badania nad ulepszeniami

Aby wyszkolić jednostkę, kliknij na żądanym budynku (np. na szałasie leśnych Indian), a następnie kliknij na ikonie jednostki (np. wojownika). Klikając podwójnie umieszczasz kilka jednostek w kolejce na trening. Proszę pamiętać, że szkolenie jest możliwe tylko wtedy, gdy dostępne są niezbędne surowce. Szkolenie każdej jednostki pochłania nieco czasu.

Ulepszenia także wymagają czasu na badania. Mogą one poprawić poszczególne właściwości jednostki lub budynku (lepsze warunki ataku, zwiększony zasięg wzroku itp.). Do rozpoczęcia badań nad danym ulepszeniem, kliknij wpierw na żądanym budynku a następnie kliknij na ikonę „ulepsz”. Jeśli posiadasz dość surowców, ulepszenie zostanie opracowane po jakimś czasie. Dla zbalansowanej rozgrywki, nie wszystkie ulepszenia będą zawsze dostępne.

5.5 Wznoszenie budynków

Tylko twoje jednostki-robotnicy mogą wznosić budowle. Każda nacja ma męskiego i żeńskiego robotnika (np. wojownik i wojowniczka leśnych Indian).Aby wznieść dany budynek kliknij na jednostce robotniku, a następnie na symbol ”Wznieś budynek” lub ”Powiększ budynek”. Lewy klik pozwala na wybór żądanego budynku, a ponowne kliknięcie lewym przyciskiem na umieszczenie go w terenie. Pamiętaj, że do tego wymagana jest pewna ilość surowców. Nie zdziw się, jeśli nie znajdziesz niektórych budowli do wyboru – nie wszystkie budynki będą dostępne podczas kampanii. Brak niektórych budowli jest zamierzoną częścią rozgrywki.

RADA:
Zanim umieścisz budynek w terenie, możesz obrócić go o 90 stopni trzymając wciśnięty lewy przycisk myszy i poruszając kursorem.

5.6 Sterowanie kamerą

Gra No Man's Land została tak zaprojektowana, by móc grać ze stałym widokiem z kamery. Jednakże możesz dowolnie obracać i powiększać widok w trakcie rozgrywki, by dopasować go do swoich upodobań. Obrót w pionie i poziomie:

Aby **obrócić kamerę**, przejdź do menu Opcji i wybierz menu narzędziowe. Odznacz pole wyboru "Stały widok". Możesz teraz obracać kamerę w trakcie gry klawiszami Del i End lub za pomocą wciśniętego środkowego klawisza myszy: możesz wtedy dowolnie sterować pozycją kamery przesuwając mysz góra-dół (sterowanie kamerą w pionie) i lewo-prawo (sterowanie kamerą w poziomie).

RADA:
Jeśli chcesz przywrócić normalny kąt widzenia kamery, naciśnij klawisz Home.

Powiększanie/oddalanie widoku: Aby obrócić kamerę, przejdź do menu Opcji i wybierz menu narzędziowe. Zaznacz pole wyboru "Zezwalaj na powiększenie". Możesz teraz powiększać/oddalać widok w trakcie gry klawiszami PgUp i PgDn. Jeśli twoja mysz jest wyposażona w kółko, możesz je także użyć do tej funkcji.

6. Zdobywanie surowców

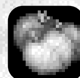
W grze No Man's Land możesz gromadzić trzy surowce: drewno, żywność i złoto. Każda jednostka i budynek zużywają pewną ilość jednego lub kilku z powyższych surowców.

Gdy wybierasz budynek do skonstruowania lub jednostkę do wyszkolenia, Podpowiedź wyświetlana w grze powie ci, jaka ilość surowca jest wymagana. Wartość wyświetlana na czerwono oznacza, że nie masz dość surowca by ukończyć budynek/jednostkę. Te trzy surowce są opisane szczegółowo poniżej.

6.1 Standardowe gromadzenie materiałów

Drewno:
Zbierasz drewno ścinając drzewa. Każdy robotnik jest w stanie ściąć drzewo będące w zasięgu i zabrać drewno do najbliższego składu lub głównego budynku.

Żywność:
Produkcja żywności następuje w wyniku uprawy pól, jest ona szczególnie ważna do wystawiania jednostek bojowych. Żyzna gleba jest rzadkością, znajdziesz ją tylko w określonych punktach na mapie. Aby rozpocząć uprawę, musisz zbudować farmę (pole itp.) w danej lokacji. Na farmie może pracować pięciu robotników, aż do jej wyczerpania, powodowanego przez redukcję jej surowców do minimum.

Złoto:
Jednostki mogą wydobywać złoto, gdy gracz zbuduje kopalnię na złożu złota. Złoża, podobnie jak żyzne ziemie, występują tylko w określonych miejscach na mapie. Surowce te są dostępne tylko w ograniczonej ilości. Dlatego planuj ostrożnie swoje ataki i staraj się nie tracić jednostek.

6.2 Łowiectwo

W dodatku do trzech podstawowych surowców, niektóre jednostki w grze mogą łowić dziką zwierzynę dla pożywienia. Hiszpańska piechota, strzelec i łucznik Indian leśnych i preriowych, strażnik i traper Anglików, bojownik patriotów oraz kowboj osadników mogą oprawić zabitą zwierzynę. Zdobyta tym sposobem żywność jest dodawana do zasobów dostępnych dla gracza.

6.3 Rybołówstwo

Tak jak poprzez rolnictwo i łowiectwo, Hiszpanie i Anglicy mogą zdobywać pożywienie łowiąc ryby. Aby to zrobić, zbuduj łódź rybacką w twoim porcie/dokach, a następnie szukaj miejsc obfitujących w ryby (nie można złowić małych ławic ryb).Po znalezieniu miejsca obfitującego w ryby, zaznacz swoją łódkę rybacką i kliknij prawym przyciskiem na rybach. Łódka będzie automatycznie zarzucać sieci i łapać ryby. Łódź będzie pływać tam i z powrotem między twoim portem, a miejscem połowu.

RADA:
Jak tylko zarzucisz sieci, inni gracze mogą również skorzystać z tego punktu połowu bez potrzeby zarzucania sieci samemu. Strzeż więc tych miejsc dokładnie.

6.4 Handel

W pewnych poziomach podczas kampanii, jak i podczas rozgrywki multiplayer, możesz kupować i sprzedawać drewno i żywności poprzez targowisko – każda nacja posiada własne. Na przykład hiszpańskie targowisko nazywa się „składem towarów", targowisko leśnych Indian – „dom handlowy" a Indianie preriowi mają "wigwam handlowy".

Aby handlować, kliknij na odpowiednim budynku. Teraz możesz zdecydować, czy chcesz kupować czy sprzedawać drewno lub żywność. Aby dokonać wyboru, przesuń kursor nad żądaną ikonę. Teraz widzisz cenę zakupu/sprzedaży surowca. Wydajesz zamówienie klikając na odpowiedniej ikonie. Tak jak przy szkoleniu jednostek, możesz wydać kilka zamówień w kolejce. Dodanie/zabranie złota z twojego konta zajmie nieco czasu.

RADA:
Ceny zmieniają się od popytu i podaży. Im więcej danego surowca się kupuje, tym wyższa cena. Staraj się utrzymywać stabilne ceny przy handlowaniu.

7. Tryby walki

Jednostki bojowe w grze No Man's Land mają 5 trybów walki, decydujących o zachowaniu w bitwie.

Pasywny
Jednostka nie będzie się bronić, nawet jeśli jest atakowana.

Utrzymaj pozycję
Jednostka utrzymuje się na pozycji walcząc z wrogiem w zasięgu jej broni.

Obronny
Jednostka będzie walczyć tylko jeśli zostanie zaatakowana. Po zniszczeniu wroga powróci na początkową pozycję.

Ofensywny
Jednostka będzie walczyć dopóki wróg lub ona sama nie zostanie zniszczona. Podążając do celu ataku, jednostka będzie ignorować inne ataki, aż do osiągnięcia celu.

Agresywny
Jednostka będzie walczyć dopóki wróg lub ona sama nie zostanie zniszczona.

Jednostka będzie walczyć jeśli zostanie zaatakowana. Podążając do celu ataku, jednostka będzie bronić się przed innymi atakami.

8. Tryb dla jednego gracza

W trybie dla jednego gracza gra No Man's Land pozwoli ci rozegrać ekscytujące kampanie, jedna misja po drugiej. Możesz także stoczyć potyczkę z komputerowym przeciwnikiem na losowej lub zdefiniowanej mapie.

8.1. Kampanie

Trzy pełne kampanie pozwolą ci zdecydować o losie sześciu narodów w grze No Man's Land. W pierwszej kampanii stajesz u boku Carvineza, hiszpańskiego wysłannika, przeżywając początki kolonizacji Ameryki.

Druga kampania przedstawia los dwóch plemion Indian i ich walkę o wolność.

Trzecia kampania odtwarza losy kroniki rodzinnej. Na początku towarzyszysz założycielom rodu Sandersów w ich pierwszych krokach w Nowym Świecie. W drugiej części kampanii pomagasz jednemu z potomków Sandersów w walce o wolność z Angielskim okupantem. Na końcu asystujesz najmłodszym latoroślom z rodziny Sandersów w ich drodze do sukcesu na Dzikim Zachodzie..

Zalecamy grać w kampanie według ich kolejności. Oczywiście możesz zacząć od dowolnej kampanii. Jednakże może to oznaczać przegapienie ważnej części opowieści.

8.2 Mapy losowe i predefiniowane

Możesz w dowolnej chwili stoczyć potyczkę z komputerowym przeciwnikiem. No *Man's Land* zawiera losowe i uprzednio przygotowane mapy, które możesz przystosować do twoich wymagań za pomocą prostych w użyciu menu.

9. Sieć lokalna

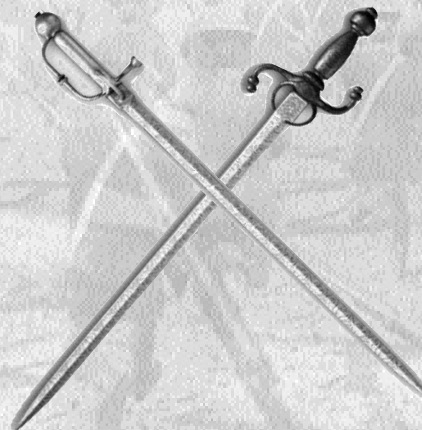
Aby rozpocząć grę poprzez sieć lokalną (LAN), wpisz nazwę pod jaką chcesz figurować na sieci. Zobaczysz listę otwartych rozgrywek rozgrywających się w sieci – pusta lista oznacza, że nie zaczęto żadnej rozgrywki.

Możesz dołączyć do rozgrywek, które nie zostały jeszcze rozpoczęte, dopóki nie została osiągnięta maksymalna ilość graczy (8). Aby to uczynić, wybierz nazwę rozgrywki i kliknij na „Dołącz".

Aby samemu rozpocząć rozgrywkę sieciową, kliknij lewym przyciskiem na przycisku "Stwórz".

W menu, jakie się pojawiło, możesz skonfigurować wszystkie parametry do gry LAN.

Masz możliwość wyboru gotowej mapy, zdefiniowania poziomów surowców oraz wyboru trybu rozgrywki.

Dostępne są następujące tryby:

POJEDYNEK: Brak drużyn. Wygrywa ten gracz, który przeżyje.

ELIMINACJA BOHATERÓW: Zwycięzcą zostaje ten gracz, którego bohater (dostępny na mapie od początku; oznaczony złotą ramką ikony bohatera) dotrwa do końca gry. Ten bohater nie może być zlikwidowany przez łowcę nagród.

DOMINACJA: Zwycięzcą zostaje gracz kontrolujący najwięcej nieprzyjacielskich flag w określonym czasie.

KRÓL NA WZGÓRZU: Wygrywa ten, który obroni flagę, znajdującą się na wzgórzu, przez określony czas.

OBROŃ/ZNISZCZ SZLAK KOLEJOWY: Wygrywa albo ten gracz, który zbuduje szlak kolejowy w danym limicie czasowym albo ten, który do tego nie dopuści.

WYŚCIG BUDOWNICZYCH KOLEI: Pierwszy z graczy, który zbuduje szlak kolejowy z jednego krańca mapy do drugiego – wygrywa.

Aby zwiększyć wyzwanie, możesz wyznaczyć limit czasowy. Możesz także nagrać swoje rozgrywki dla późniejszej analizy.

By nieco wyrównać szanse graczy w rozgrywce multiplayer, możesz wyznaczyć ograniczenia dla doświadczonych graczy poprzez menu rozwijane Ograniczeń.

10. Gamespy Arcade

Sprawdź na stronie **www.gamespy.com** w celu uzyskania dalszych informacji.

11. System menu (Pasek menu)

Jak tylko zacznie się gra, pojawi się menu główne *No Man's Land*. Możesz wybrać z niego tryb rozgrywki dla jednego gracza, rozpocząć grę na sieci lokalnej lub dokonać zmian opcji gry poprzez **Menu opcji**.

11.1 Menu główne

Jeden gracz: Aby grać w trybie rozgrywki dla jednego gracza, musisz wpierw stworzyć profil. Utwórz go wpisując nazwę profilu w odpowiednim polu. Gra może obsługiwać wiele profili różnych graczy zapisując w nich wyniki i postępy w kampanii poszczególnych graczy.

Sieć lokalna: Poprzez tą opcję menu masz dostęp do menu multiplayer dla sieci lokalnej. Możesz grać razem z 7 innymi graczami.

Opcje: Kliknij na tej opcji menu aby dostosować grę w/g własnej potrzeby.

Autorzy: Tu znajdziesz informację o tym, kto współtworzył No Man's Land.

Wyjdź z programu: Kliknięcie na tej opcji menu kończy grę i przywraca Pulpit Windows.

11.2 Tryb rozgrywki dla jednego gracza

Kampania: Poprzez tą opcję możesz przejść do trybu wyboru kampanii dla jednego gracza. Wybierasz spośród trzech dostępnych kampanii. Zalecamy przejście ich w kolejności. Możesz ponownie odbyć misje kampanijne, które ukończysz, w dowolnej chwili przechodząc do Listy.

Możesz także zagrać w misje wprowadzające (samouczek), które pozwolą ci na zapoznanie się ze sterowaniem gry.

Każda misja kampanijna może być rozegrana na jednym z trzech stopni trudności. Poziomy zostały dobrane tak, by zadowolić zarówno nowicjuszy, jak i ekspertów. Jednakże poziom Łatwy stanie się dostępny dopiero jeśli przegrasz misję na poziomie Normalnym. Stopień trudności wybierany jest indywidualnie przed każdą misją.

Własna gra: Czyli rozgrywka przeciwko komputerowemu przeciwnikowi. Możesz zdefiniować różne parametry, by dostosować ją do swoich wymagań. To menu jest identyczne z tym w Sieci lokalnej.

Wczytaj grę: Wczytuje poprzednio zapisaną grę. Kliknięcie na ten przycisk przeniesie cię do menu Wyboru, gdzie możesz wczytać uprzednio zapisany stan gry i kontynuować rozgrywkę od ostatniego miejsca.

Odtwórz grę: No Man's Land pozwala ci na zapis przebiegu bitwy i późniejsze jego odtworzenie.

Menu główne: Kliknięcie na tym przycisku spowoduje powrót do menu głównego.

11.3 Opcje

Ogólne: Tu wprowadzasz zmiany, które mają wpływ na całą grę. Możesz określić, które jednostki będą wyświetlane nawet jeśli są zasłonięte przez obiekt.

Możesz ustawić szybkość ruchów myszy, przesuwania mapy kursorem oraz szybkość samej gry.

W dolnym-prawym rogu znajdują się opcje pomocy. Możesz włączyć lub wyłączyć funkcje przesuwania mapy za pomocą myszy, Rozszerzoną pomoc zastępującą Szybką pomoc i swobodnego obracania i powiększania widoku.

Dwie ostatnie opcje włączają/wyłączają sprzętową obsługę myszy oraz krótką animację wyświetlaną w tle menu głównego.

Grafika: Ustawienia grafiki mają wpływ na płynność działania programu.

W zależności od dostępnego sprzętu, zalecamy obniżenie jakości grafiki w zamian za poprawioną szybkość działania programu.

- Rozdzielczość: Zmienia rozdzielczość ekranu, w jakiej wyświetlana jest gra. Menu rozwijalne zawiera wszystkie rozdzielczości obsługiwane przez zainstalowaną kartę graficzną.
- Jakość obiektów: Ten przełącznik pozwala na wybranie poziomu jakości jednostek wyświetlanych w grze. Wysokie ustawienie oznacza dużą ilość szczegółów, ale też i zwiększone zapotrzebowanie na moc obliczeniową procesora.
- Jakość terenu: W zależności od wybranych ustawień, tekstury terenu wyświetlane będą w różnych stopniach szczegółowości. Gracze ze słabszymi komputerami mogą osiągnąć poprawę płynności działania gry poprzez włączenie tekstur o niskiej rozdzielczości.
- Ilość cząsteczkowe: Efekty specjalne w grze są wyświetlane za pomocą systemów cząsteczkowych, tzn. małych obiektów zgrupowanych razem w dużej ilości. Im większa ilość cząsteczek jest wyświetlana na ekranie, tym bardziej efektownie wyglądają wybuchy, chmury i pył. Jednakże zwiększa to też zapotrzebowanie na moc obliczeniową komputera. Przy użyciu menu rozwijalnego możesz wyłączyć poszczególne efekty cząsteczkowe. Niższe ustawienia opcji są zalecane dla słabszych komputerów.
- Jakość cieni: Każdy obiekt w *No Man's Land* rzuca dokładny cień liczony w czasie rzeczywistym, co stwarza ładny efekt wizualny zwiększający realizm grafiki. Jednakże cienie w czasie rzeczywistym wymagają dużo obliczeń. Zalecamy obniżenie jakości cieni poprzez menu rozwijalne w zamian za poprawioną szybkość działania programu.
- Zastosuj: Zmiany zostaną zastosowane po wciśnięciu tego przycisku.

Dźwięk: Wyregulujesz tu głośność efektów dźwiękowych oraz muzyki w grze.

Sterowanie: W *No Man's Land* sterowanie grą może być dowolnie konfigurowane. Za pomocą tego menu możesz przydzielać skróty klawiszowe do komend gry, które pozwalają ci na szybszą reakcję podczas rozgrywki.

11.4 Menu gry

Naciśnij klawisz ESC podczas rozgrywki, aby otworzyć menu z poniższymi opcjami:

Zapisz: Kliknięcie na tym przycisku zabierze cię do menu służącego do zapisywania stany gry w dowolnym jej momencie.

Wczytaj: Możesz wczytać uprzednio zapisany stan gry. Kliknięcie na tym przycisku zabierze cię do menu, gdzie wybierzesz, którą z zapisanych gier chcesz kontynuować.

Restart: Kończy i zaczyna ponownie obecną misję (tylko przy misjach kampanijnych).

Cele misji: Tutaj znajdują są informacje o aktualnych celach misji, funkcja ta jest też dostępna pod klawiszem F10.

Lista wiadomości: Wszelkie wiadomości, podpowiedzi i cele misji wyświetlane w grze trafiają na tą listę, która jest dostępna do wglądu cały czas.

Opcje: Możesz to ustawić część opcji (opisanych powyżej w sekcji "Opcje").

Zakończ rozgrywkę: Kończy grę i wyświetla ekran podsumowania.

Koniec programu: Wychodzi z gry No Man's Land.

Powrót do gry: Naciśnij ten przycisk, aby kontynuować rozgrywkę.

11.5 Menu dyplomacji

Menu dyplomacji jest dostępne w sieciowych rozgrywkach multiplayer, służy ono do określenia pewnych opcji względem innych graczy. Menu nie działa podczas kampanii.

Składa się ono z następujących opcji:

Czat: W tej kolumnie możesz zaznaczyć, którzy gracze będą otrzymywać od ciebie wiadomości przesyłane przez Okno czatu (zobacz poniżej). Kliknij lewym przyciskiem myszy na kwadracik, by go zaznaczyć.

Możesz także wcisnąć następujące przyciski:

- **Wszyscy gracze**: Wiadomość przeczytają wszyscy gracze.
- **Wrogowie**: Wiadomość przeczytają tylko wrogowie.
- **Sojusznicy**: Wiadomość przeczytają tylko sojusznicy.
- **Gracze neutralni**: Wiadomość przeczytają tylko gracze neutralni wobec ciebie.

Nazwa: Wyświetla nazwy innych graczy.

Kolor: Wyświetla kolor przydzielony innym graczom.

Nacja: Wyświetla nacje, którymi sterują gracze.

Status: Określa zachowanie się jednostek wobec przeciwnika.

- **Sojusznik**: Nie możesz atakować jednostek i budynków należących do tej nacji, nawet jeśli własnoręcznie wydasz taki rozkaz. Zauważ, że musisz zawrzeć sojusz z drugim graczem, by upewnić się, że nie zaatakuje twoich budynków i jednostek.
- **Neutralny**: Twoje jednostki zaatakują budynki/jednostki przeciwnika tylko wtedy, jeśli wydasz im wyraźny rozkaz. Nie będą przeprowadzać ataków automatycznie.
- **Wróg**: Twoje jednostki automatycznie zaatakują wrogie jednostki i budynki.

Widok: Ta opcja oznacza, że będziesz dzielić widok odkrytego terenu na mapie z danym graczem, widząc wzajemnie co kto robi. Jest to bardzo przydatna funkcja w sojuszach między graczami.

Danina: Gdy klikniesz na ten przycisk, dany gracz otrzyma daninę od ciebie. Możesz wybrać wielu graczy, ale to zwiększy twój wydatek Dostępne są następujące formy daniny:

- **Transfer złota**: Naciśnięcie tego przycisku spowoduje przekazanie 100 jednostek złota drugiemu graczowi, wypłacając je z twoich zasobów. Jeśli wybrano wielu graczy, każdy otrzyma po 100 jednostek.
- **Transfer żywności**: Naciśnięcie tego przycisku spowoduje przekazanie 100 jednostek żywności drugiemu graczowi, wypłacając je z twoich zasobów. Jeśli wybrano wielu graczy, każdy otrzyma po 100 jednostek.
- **Transfer drewna**: Naciśnięcie tego przycisku spowoduje przekazanie 100 jednostek drewna drugiemu graczowi, wypłacając je z twoich zasobów. Jeśli wybrano wielu graczy, każdy otrzyma po 100 jednostek.

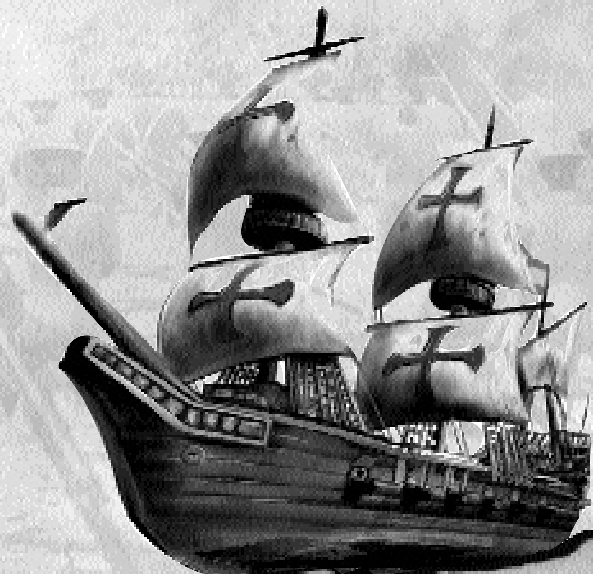
11.6 Okno Czatu

Okno czatu służy do pisania wiadomości do innych graczy.

Dostępne są trzy tryby:

Wyślij do wszystkich graczy (naciśnij ENTER); wyślij do sojuszników (SHIFT + ENTER); wyślij do wybranych graczy (CTRL + ENTER).

Aby przesłać wiadomość, naciśnij przycisk "Wyślij" lub klawisz ENTER. Możesz użyć Menu dyplomacji (opisanego powyżej), aby określić, którzy gracze otrzymają wiadomość.

12. Funkcje specjalne

12.1 System premii w walce

W grze *No Man's Land* nie ma dwóch identycznych typów jednostek. W trakcie całej gry musisz starannie dobierać jednostki wysyłane do ataku na twoich nieprzyjaciół i brać pod uwagę system premii w walce. Na przykład: jeźdźcy poruszają się szybko i mają zwiększoną siłę ataku przeciw zwykłej piechocie. Ale gdy przeciwko kawalerii staną żołnierze uzbrojeni w piki lub włócznie, natknie się ona na ciężki orzech do zgryzienia. W tym wypadku byłoby rozsądniej spieszyć jeźdźców i kazać im walczyć pieszo z pikinierami. Jednostki strzelające nie powinny dopuszczać blisko siebie żołnierzy uzbrojonych w miecze, topory czy maczugi, ponieważ jednostki do walki wręcz mają premię do atakowania jednostek strzelców. Działa polowe i okrętowe są szczególnie skuteczne przeciwko budynkom. Mimo iż powodują zniszczenia na dużym obszarze, są lepiej przystosowane do niszczenia nieruchomych budowli niż jednostek. Z drugiej strony, jeśli spróbujesz zniszczyć budynek za pomocą strzelb lub mieczy, uzbrój się lepiej w cierpliwość, bo jednostki te szybko sobie z nim nie poradzą.

12.2 Formacje

Formacje są ważnym elementem dla pewnych nacji i jednostek bojowych w grze No Man's Land. Podczas gdy oba szczepy Indian nie mogą ustawiać jednostek w szyki, niemal każda hiszpańska jednostka może być w takowe ustawiona.

Formacja może składać się z maksimum 32 jednostek. Prędkość z jaką będzie się poruszać formacja jest podyktowana szybkością jej najwolniejszej jednostki. Z tego powodu najrozsądniej jest tworzyć formacje z jednostek tego samego typu (np.: tylko piechota lub kawaleria).

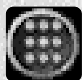
Każda jednostka należąca do każdej z sześciu nacji może oddzielić się od grupy, co czyni ją mniej narażoną na ataki obszarowe (np.: z armat)

Rodzaje szyków:

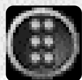
Szereg

Jednostki ustawiają się w dwuszeregu, jedna za drugą (maks. 16 w szeregu). Ten szyk jest najskuteczniejszy przy jednostkach do walki wręcz na przedzie i strzelcach za ich plecami. Jest on narażony na ataki z obu flanek z powodu pogorszonej możliwości obrony z tych kierunków. Zaletą szeregu jest ogromna siła ognia do przodu.

Kwadrat

Jednostki zgrupowane w tym szyku tworzą kwadrat (maks. 8 jednostek w szeregu). Jest on równo narażony na ataki z boków, jak i równo sprawny w walce we wszystkie strony. Kwadraty są najbardziej skuteczne w trudnych sytuacjach, które wymagają od ciebie przygotowania się na atak z dowolnego kierunku.

Kolumna

Pary jednostek ustawiają się za sobą. Jedyną zaletą tej formacji jest jej mobilność, ułatwiająca przedostawanie się przez wąskie przesmyki. Kolumna jest także mniejszym celem z przodu i z tyłu. Jest to także jej największa wada, bo ogranicza to też jej siłę ognia na tych kierunkach.

Kleszcze

Ten szyk jest szczególnie efektywny dla jeźdźców, tym bardziej jeśli utworzy się go z kwadratu. Wróg może zostać wzięty w kleszcze i łatwo rozgromiony.

Jednostki jakie mogą być ustawiane w szyki:

- **Hiszpanie:**
  rycerz, pikinier, żołnierz piechoty, konkwistador, armata, konny konkwistador
- **Anglicy:**
  żołnierz piechoty, spieszony dragon, strażnik, armata, dragon
- **Patrioci:**
  żołnierz kontynentalny, żołnierz pospolitego ruszenia, armata, kontynentalny kawalerzysta, konny żołnierz pospolitego ruszenia (strzelec)
- **Osadnicy:**
  żołnierz piechoty, spieszony kawalerzysta, armata, kawalerzysta

12.3 Doświadczenie

Każda jednostka bojowa w grze No Man's Land zdobywa doświadczenie podczas bitwy. Istnieje pięć poziomów doświadczenia.

Na pierwszym poziomie poprawie ulegają tylko dwa atrybuty (punkty życia i siła ataku), podczas gdy na ostatnim poziomie zwiększają się wszystkie pięć atrybutów:

- **punkty życia**
- **siła ataku**
- **zasięg wzroku**
- **szybkość**
- **zasięg broni**

To oznacza, że doświadczona jednostka ma znaczną przewagę w bitwie nad niedoświadczoną.

12.4 Jednostki elitarne i bohaterowie

Każda nacja ma po trzy jednostki elitarne. Jednostka elitarna jest szczególnie silna, leczy rany automatycznie i ma liczne zdolności specjalne (np.: zaklęcia magiczne), które mogą być odkryte w odpowiednim budynku. Użycie tych zdolności zależy od ilości posiadanej many oraz jej poziomu. Każda jednostka elitarna może pojawić się tylko jeden raz na danej mapie u danego gracza. Jeśli zginie, można wyszkolić następną (dalsze informacje o jednostkach elitarnych w rozdziale Nacje).

Niektórzy bohaterowie w kampaniach mają takie same charakterystyki jak jednostki elitarne. Jednakże bohaterów nie można ponownie wyszkolić, bo grają oni kluczową rolę w opowieści. Dlatego też musisz dbać o ich bezpieczeństwo, bo misja zostaje uznana za przegraną, gdy twój bohater zginie.

Poniższa lista ukazuje który bohater jest odpowiednikiem jakiej jednostki elitarnej w poszczególnej kampanii:

- **Hiszpanie:**

rewolwerowiec	Carvinez
gubernator	Mendoza

- **Indianie leśni:**

szaman zwierząt	Magua
szaman duchów	Te-Gle-Ha

- **Indianie preriowi:**

wódz	Spadająca Gwiazda
wojownik cienia	Trawiasta Gajówka
znachor	Szara Łasica

- **Anglicy:**

traper	Jeremiasz Sanders
ojciec pielgrzym	Aaron Harper

- **Patrioci:**

patriota	Samuel Sanders
francuski doradca woj.	Frédéric Fouquet

- **Osadnicy:**

grabarz	William (Billy) Sanders

12.5 Forty: budowanie i zdobywanie

Za wyjątkiem Indian preriowych, każda nacja może zbudować fort lub palisadę. Zawsze wznoś forty w strategicznie ważnych miejscach (np. obok złoża złota), tak aby móc je lepiej obronić. Wszystkie jednostki i budynki wewnątrz fortu są bezpieczne od zwykłej broni, jedynie pociski o trajektorii balistycznej (kule armatnie, strzały, itp.) mogą im zagrozić.

Wewnątrz palisad i murów fortu możesz budować wieże, które odstraszą wrogich strzelców.

Będą one automatycznie bronić się przed wrogiem. Dodatkowe bramy pozwolą twoim żołnierzom na opuszczenie fortu (dalsze informacje o budowie fortu znajdziesz w rozdziałach odpowiadającym poszczególnym nacjom).

Fort jest więc ważną strukturą obronną, której powinno się bronić za wszelką cenę. Nawet jeśli tylko jedna wroga jednostka przekroczy mury fortu, staje się on neutralny (oznaczony białym kolorem) i pozostaje taki, jak długo jednostka wroga pozostanie w nim. Będąc byłym właścicielem, nie możesz już zamykać bram, naprawiać murów, ani umieszczać wież wewnątrz. Jeśli wróg zdoła wyeliminować wszystkie twoje jednostki i budynki wewnątrz fortu, fort przechodzi na jego własność, pozwalając mu na stawianie własnych wież i bram w obrębie jego murów. Oczywiście możesz spróbować odbić fort kiedy tylko chcesz.

12.6 Kolej żelazna

Kolej pełni znaczącą rolę zarówno w kampaniach, jak i rozgrywce multiplayer. Na przykład: w kampaniach Indianie preriowi muszą zapobiec budowie kolei poprzez ich ziemie, podczas gdy jako Osadnik musisz później ukończyć budowę.

Nie możesz budować kolei na własną rękę, jest ona dostępna tylko w odpowiednich misjach lub trybach rozgrywki multiplayer: „Obroń/Zniszcz szlak kolejowy” oraz „Wyścig budowniczych kolei”. Kolej nie może być zniszczona przez żadnego z graczy.

12.6.1 Sterowanie ruchem kolejowym

Możesz kontrolować ruch kolejowy klikając na lokomotywie, sprawiając że będzie jeździć do przodu/do tyłu. Kliknięcie na symbolu Stop zatrzymuje pociąg.

Jeśli pozwolisz, aby pociąg opuścił mapę (jadąc tyłem) w rozgrywce multiplayer, po pewnym czasie otrzymasz posiłki w postaci piechoty.

Możesz także zakwaterować żołnierzy w wagonach doczepionych do składu pociągu i przetransportować ich na dalekie dystanse.

Choć jednostki nie mogą walczyć z wnętrza wagonów, jest to idealna metoda na zaskoczenie przeciwnika żołnierzami wychodzącymi nagle z wagonów.

12.6.2 Budowa szlaku kolejowego

Posiadasz stację kolejową w każdej misji uwzględniającej kolej, jednakże nie możesz jej odbudować. Upewnij się, że stacja pozostaje nieuszkodzona – to jedyne miejsce w którym można produkować tory. Aby wyprodukować tory, kliknij na budynek, a następnie na ikonę torów – spowoduje to wyprodukowanie jednostki torów. Jak tylko to się stanie, pojawi się rządek podkładów kolejowych – dopiero jednostka-robotnik (np.: osadnik lub osadniczka) musi położyć właściwe tory, aby twój pociąg mógł po nich podróżować.

Wpierw kliknij na robotniku, a następnie kliknij prawym przyciskiem na żądaną sekcję podkładów. Robotnik zacznie kłaść tory.

Prosimy zauważyć, że należy wyprodukować każdą sekcję torów oddzielnie w stacji. Jednakże możesz ustawić produkcję torów w kolejkę.

Aby wygrać w każdym z trybów multiplayer twój pociąg musi opuścić mapę jadąc do przodu. Jest to tylko możliwe, gdy trasa przed pociągiem jest ukończona. Możesz ponownie wyprodukować zniszczone sekcje torów w stacji i uzupełnić przerwy na trasie.

RADA:
Oba tryby rozgrywki multiplayer oferują ci możliwość wyboru nacji, którą będziesz budować szlak kolejowy – możesz wybrać każdą, nawet plemię Indian.

12.7 Środki przeciwdziałania

Rozgrywki multiplayer oferują pewne sztuczki, jakie możesz użyć przeciwko wrogiemu graczowi, by zdobyć chwilową przewagę. Tzw. środki przeciwdziałania są aktywowane przez twoje jednostki elitarne i wywierają wpływ na wszystkich wrogich graczy (za wyjątkiem bohaterów i innych jednostek elitarnych).

Najpierw należy wynaleźć środek przeciwdziałania w twoim głównym budynku (np.: kwatera główna, wielki szałas, wigwam wodza). Tylko wtedy twoje jednostki elitarne nabędą możliwość użycia tych specjalnych funkcji. Tylko jeden ze wszystkich ośmiu dostępnych środków przeciwdziałania może być aktywny w danej chwili.

Otrzymasz wiadomość gdy środek przeciwdziałania zostanie użyty. Na prawym krańcu ekranu możesz zobaczyć, który to środek oraz jak długo będzie działał.

Dodatkowo, nad każdą jednostką będącą pod działaniem środka zostanie wyświetlona ikona czaszki.

Następujące jednostki elitarne mogą używać środków przeciwdziałania:

Misjonarz	**HIS**
Szaman duchów	**LIN**
Wódz	**PIN**
Ojciec pielgrzym	**ANG**
Francuski doradca wojskowy	**PAT**
Szeryf	**OSA**

Dostępne środki to:

Plaga:
Robotnicy wroga wolniej zbierają żywność.

Chciwość:
Robotnicy wroga wolniej wydobywają złoto.

Korniki:
Robotnicy wroga wolniej ścinają drzewa.

Pas cnoty:
Szkolenie jednostek wroga zajmuje więcej czasu.

Woda ognista:
Jednostki wroga wyrządzają mniejsze zniszczenia.

Słabość:
Odbiera punkty życia wrogim jednostkom.

Termity:
Odbiera punkty życia wrogim budynkom.

Zrzucenie z konia:
Wrogie jednostki zostają zrzucone z siodła i nie mogą dosiąść ponownie wierzchowców.

RADA:
Środek przeciwdziałania działa tak długo, jak długo rzucająca go jednostka elitarna zostaje przy życiu – w innym przypadku natychmiast przestaje działać. Możesz nająć łowców nagród, by przyspieszyć sprawę i "sprzątnąć" wrogą jednostkę (patrz poniżej).

12.8 Łowca nagród

Specjalną funkcją rozgrywek multiplayer w No Man's Land są postacie łowców nagród. Łowca nagród ma wyjątkowe zadanie: eliminowanie jednostek elitarnych nieprzyjaciela. Ta jednostka ma 3 różne wcielenia, więc w danej chwili mogą działać trzy z nich na raz.

12.8.1 Najem łowców nagród

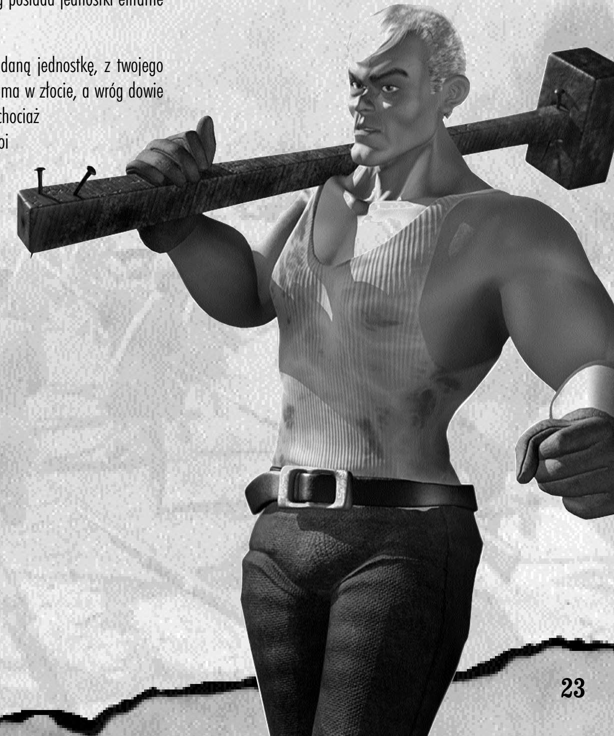
Aby wynająć łowcę nagród, najpierw kliknij na twoim głównym budynku – zobaczysz wtedy ikony łowcy nagród. Gdy kursor myszy znajdzie się nad portretem ujrzysz aktualne ceny usług poszczególnych łowców. Gdy już się zdecydujesz na jednego z nich, kliknij na portrecie. Zobaczysz wtedy małe flagi w różnych kolorach. Flagi te reprezentują twoich przeciwników. Jeśli przesuniesz nad nimi kursorem, zobaczysz, zobaczysz nazwy poszczególnych rywali. Jak tylko klikniesz na małej fladze, ujrzysz czy wróg posiada jednostki elitarne (a jeżeli tak – to jakie).

Możesz wtedy wyznaczyć łowcy daną jednostkę, z twojego konta zostanie mu wypłacona suma w złocie, a wróg dowie się, że wyrusza do niego łowca (chociaż nie wie, kto jest jego celem). Twoi przeciwnicy mogą teraz próbować zwieść łowcę nagród.

12.8.2 Przebijanie oferty łowcy nagród

Jeśli chcesz odwieść łowcę od jego celu, musisz zaoferować mu większą sumę niż jego najemca – twój przeciwnik. Tak jak to opisano powyżej, kliknij na budynek główny, a następnie na żądanego łowcę nagród. Wreszcie kliknij na przeciwniku lub jego jednostce elitarnej. Łowca nagród zmieni swoje zlecenie i cel.

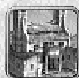
Ten proces może być powtarzany tak długo, aż jednemu z graczy skończy się złoto lub łowca osiągnie swój cel. Wszyscy gracze zostaną powiadomieni o zlikwidowaniu celu przez łowcę.

13. Nacje

13.1 Hiszpanie (HIS)

13.1.1 Hiszpanie – Budynki

Kwatera główna
Kwatera główna jest punktem początkowym twojej bazy, może być zbudowana tylko raz. Możesz w niej szkolić kolonistów i kolonistki, wynajmować łowców nagród i odkrywać środki przeciwdziałania, jak również wynaleźć ulepszenie dla ***kolonisty: Sztuka walki.***

Możesz umieścić swoje jednostki w kwaterze. Strzelcy np. żołnierze piechoty) będą bronić się wewnątrz budynku, jak tylko zobaczą zbliżającego się wroga. Twoje jednostki-robotnicy zaniosą zwykle surowce do kwatery, gdy tylko te staną się dostępne.

Chata
Chata tworzy miejsce dla sześciu jednostek. Musisz budować nowe chaty, by rozwijać populację. Każda jednostka wymaga przynajmniej jednego mieszkania, większe i potężniejsze z nich (np. statki) wymagają więcej mieszkań. Ilość posiadanych przez ciebie mieszkań wyświetlana jest w pasku statusu na górze.

Finca
Finca produkuje żywność. Możesz zbudować farmę tylko na żyznym terenie. Jak tylko farma zostanie zbudowana, możesz wysłać doń do pięciu jednostek robotników (**kolonistów** lub **kolonistek**), by pracowali w polu. Robotnicy zbierają zboże i zabierają je do farmy. Ilość dostępnej żywności wyświetlana jest w pasku statusu na górze. By przyspieszyć produkcję żywności, możesz wynaleźć odpowiednie ***ulepszenia*** na farmie.

Skład
Tu składowane jest złoto i drewno oraz żywność przyniesiona przez myśliwych. Jeśli zbudujesz skład blisko miejsca występowania surowców (np. kopalnia czy las), surowce zostaną zaniesione do składu, a nie do kwatery. To oznacza, że surowce będą szybciej dostępne do użytku, ponieważ wcześniej trafią na twoje konto. Jeśli chcesz przyspieszyć wyrąb lasu, możesz wynaleźć odpowiednie ***ulepszenia*** w składzie. Możesz tutaj dodatkowo wynaleźć ulepszenia **„Wzmocnij fort"** oraz **„Gaś ogień"**.

Kopalnia złota
Możesz zbudować kopalnię złota tylko na złożu złota. Kiedy tylko budowa zostanie ukończona, możesz wysłać doń kilka jednostek robotników (kolonistów), by wydobywali z niej złoto, które jest automatycznie zabierane do najbliższego składu, trafiając natychmiast na twoje konto. By przyspieszyć wydobycie złota, możesz wynaleźć odpowiednie ulepszenia w kopalni.

Koszary
Koszary służą jako obóz szkoleniowy dla następujących jednostek bojowych: rycerz, pikinier, żołnierz piechoty, konkwistador oraz jednostki elitarnej: gubernatora. Możesz tutaj także odkrywać ulepszenia dla gubernatora.

RADA:
Jeśli chcesz zbudować potężną armię w krótkim czasie, szkol wojska w kilku koszarach jednocześnie.

Wybieg dla konia
Możesz hodować konie na wybiegach i tworzyć jednostki konne Konkwistadorów i Kolonistów. Koloniści mogą się tu uczyć jeździć.

Skład towarowy
Skład towarowy służy jako punkt handlowy. Możesz tu sprzedawać drewno i żywność (zobacz w sekcji *Handel*)

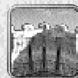
Doki
Możesz tu budować okręty wojenne i tworzyć wiele ulepszeń. Możesz tu także budować statki transportowe, służące do przewożenia oddziałów przez wodę.

RADA:
Uszkodzone jednostki, znajdujące się w pobliżu doków są automatycznie naprawiane.

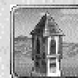

Magazyn materiałów militarnych
Tu możesz ulepszać i produkować działa.

RADA:
Jeśli magazyn ten zostanie zniszczony, eksploduje i uszkadza pobliskie budynki.

Fort
Gdy odkryjesz duży płaski teren znajdujący się w pobliżu ważnego strategicznie miejsca (np. w pobliżu kopali złota), postaw w tymi miejscu fort. Aby zbudować fort, wybierz odpowiednią jednostkę i kliknij przypisaną do fortu ikonę w menu budowania. Miejsce, w którym ma powstać fort możesz wybrać przy użyciu myszy. Rozmiar fortu możesz określić poruszając myszką w dowolnym kierunku. Gdy rozmiar fontu będzie ci odpowiadał kliknij lewym przyciskiem myszy. Fort zostanie zbudowany.

Wieża
Wierzę możesz zbudować zarówno na otwartym terenie jak i na zbudowanych wcześniej murach fortu. Początkowo wierzą może pomieścić do trzech jednostek, a po ulepszeniu do czterech jednostek. Jednostki mogące walczyć na odległości (np. piechurzy) automatycznie zaatakują jednostki wroga znajdujące się w pobliżu wierzy, jeśli ich zachowanie w walce nie zostało przestawione na „pasywne". Możesz zwiększyć zasięg wieży. Wieża wykrywa ukryte jednostki nieprzyjaciela.

Brama
Bramy możesz umieścić na istniejących murach, tak, aby twoje jednostki mogły wyjść z fortu. Bramy możesz zamykać lub otwierać.

Rusznikarz
Nowe ulepszenia zbroi i broni dla piechurów są tworzone u rusznikarza. Tu można tworzyć także strzelców.

Klasztor
W klasztorze tworzeni są misjonarze. Ranne jednostki znajdujące się w pobliżu klasztoru są leczone.

13.1.2 Hiszpanie – Standardowe jednostki

Męski kolonista

Męski kolonista to jednostka, wykonująca takie prace jak wznoszenie budynków, wyręb lasu, zdobywanie pożywienia i wydobywanie złota. Po unowocześnieniu, męski kolonista może jeździć konno i posiadać broń. To czyni go lekką jednostką walczącą na odległość. Jednakże, nie będzie już funkcjonował jako jednostka robocza.

Miejsce produkcji	Kwatera Główna
Główna funkcja	Jednostka robocza
Broń	nóż (po unowocześnieniu: strzelba)
Premia do ataku	przeciw jednostkom walczącym na odległość (tylko z nożem)
Unowocześnienia	***Lepszy wyrąb lasu, lepsze wydobywanie złota, lepsze zbieranie żywności, może jeździć konno, może walczyć, lepsze strzelby***

Żeński kolonista

Żeński kolonista to jednostka robocza, stawiająca budowle, tnąca drewno, zbierająca pożywienie i wydobywająca złoto. Żeński kolonista wymaga mniejszej ilości jedzenia niż męski i można ją szybciej wyszkolić.

Miejsce produkcji	Kwatera Główna
Główna funkcja	Jednostka robocza
Broń	nóż
Premia do ataku	przeciw jednostkom walczącym na odległość
Unowocześnienia	***Lepszy wyrąb lasu, lepsze wydobywanie złota, lepsze zbieranie żywności.***

Miecznik

Miecznik to lekka i tania jednostka do walki na krótkim dystansie.

Miejsce produkcji	baraki
Główna funkcja	Lekka jednostka bojowa
Broń	miecz
Premia do ataku	***przeciw jednostkom walczącym na odległość***

Oszczepnik

Oszczepnik to mocna jednostka bojowa, posiadająca przewagę przeciw wojskom konnym.

Miejsce produkcji	baraki
Główna funkcja	Silna jednostka bojowa
Broń	oszczep
Premia do ataku	przeciw jednostkom konnym oraz walczącym na odległość
Unowocześnienia	*lepszy pancerz.*

Piechur

Piechur to wojownik średniego dystansu. Może polować oraz wykrywa zamaskowane jednostki/budowle.

Miejsce produkcji	baraki
Główna funkcja	jednostka bojowa, średni dystans
Broń	strzelba
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	lepszy pancerz, lepsze strzelby

Konkwistador

Pieszo, konkwistador jest mocną jednostką walczącą na dystans. Na koniu jest jeszcze potężniejszym przeciwnikiem dla piechoty.

Miejsce produkcji	baraki
Główna funkcja	silna jednostka walcząca na dystans (pieszo), silna jednostka walcząca w zwarciu (konno)
Broń	strzelba (pieszo), miecz (konno)
Premia do ataku	przeciw piechocie (konno)
Unowocześnienia	*lepszy pancerz, lepsze strzelby*

Działo

Działo to potężna jednostka walcząca na dużą odległość, szczególnie przydatna do niszczenia budynków.

Miejsce produkcji	skład amunicji
Główna funkcja	bardzo potężna jednostka do walki na dystans
Broń	kula armatnia
Premia do ataku	przeciw budynkom oraz okrętom
Unowocześnienia	*Lepszy proch*

Statek transportowy

Statek transportowy jest używany do przewożenia wojska. Początkowo nieuzbrojony, może być później wyposażony w działo w stoczni.

Miejsce produkcji	Stocznia
Główna funkcja	transport wojsk
Broń	brak (po unowocześnieniu 4 lekkie działa)
Premia do ataku	przeciw budynkom (po unowocześnieniu)
Unowocześnienia	***mocniejszy kadłub, włazy do dział***

Okręt wojenny

Hiszpański okręt wojenny jest najpotężniejszym spośród wszystkich jednostek walczących na dystans w grze. Może atakować z dużej odległości cele na lądzie oraz morzu.

Miejsce produkcji	Stocznia
Główna funkcja	Potężna jednostka do walki na odległość
Broń	12 silnych dział
Premia do ataku	przeciw budynkom
Unowocześnienia	*mocniejszy kadłub*

Łódź rybacka

Możesz używać łodzi rybackiej do łowienia ryb i zdobywania pożywienia (więcej szczegółów w rozdz. *Zdobywanie Surowców*).

Miejsce produkcji	Stocznia
Główna funkcja	zdobywanie pożywienia
Broń	brak
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	***brak***

13.1.3 Hiszpanie – jednostki elitarne

Gubernator

Używając unowocześnień, gubernator może wpływać na niektóre prace kolonistów i poprawiać zasięg broni oraz widoczności dla niektórych jednostek. Jeśli musi walczyć to tylko jako obrońca. W ataku nie radzi sobie zbyt dobrze.

Miejsce produkcji	baraki
Główna funkcja	elitarna jednostka obronna
Broń	pistolet
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	*zbieranie podatków, praca akordowa, wizja bojowa*

Misjonarz

Misjonarz to elitarna jednostka obronna, która powinna działać w tle bitwy, ponieważ może wykorzystywać tylko unowocześnienia obronne (patrz dalej w tym rozdziale). Misjonarz może poruszać się konno.

Miejsce produkcji	Monastyr
Główna funkcja	elitarna jednostka obronna
Broń	brak (walczy małym drewnianym krzyżem)
Premie do ataku	brak
Unowocześnienia	*Unowocześnienia obronne, Wygnanie duchów, Przekaz energii.*

Strzelec

Strzelec jest elitarną jednostką ofensywną, co oznacza, że jest najlepszy do walki na froncie. Jest szybki, potrafi również pływać i nurkować. Dzięki trybowi celowania, może również dokładniej eliminować wroga.

Miejsce produkcji	Rusznikarz
Główna funkcja	elitarna jednostka ofensywna (silny atak na dystans)
Broń	2 pistolety
Premie do ataku	brak
Unowocześnienia	*Tryb celowania*

13.1.4 Hiszpanie – unowocześnienia (standardowe)

Lepszy wyrąb lasu

Zwiększa szybkość, z jaką koloniści wycinają drzewa. To unowocześnienie występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Składzie towarów
Dotyczy	męskich oraz żeńskich kolonistów

Lepsze wydobywanie złota

Zwiększa szybkość, z jaką koloniści wydobywają złoto. To unowocześnienie występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Kopalni złota
Dotyczy	męskich oraz żeńskich kolonistów

Lepsze zbieranie żywności

Zwiększa prędkość, z jaką koloniści zbierają plony z uprawianej ziemi. To unowocześnienie występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Farma
Dotyczy	męskich oraz żeńskich kolonistów

Męski kolonista: umiejętność walki

Kolonista dostaje strzelbę i wie jak jej użyć.

Odkrywane w	Kwatera główna
Dotyczy	męski kolonista

Męski kolonista: umiejętność jazdy konno

Kolonista zyskuje możliwość jazdy konno.

Odkrywane w	Stadnina koni
Dotyczy	męski kolonista

Lepsze strzelby

Odkrywa lepsze strzelby i poprawia walory niektórych jednostek w ataku. To unowocześnienie występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Rusznikarz
Dotyczy	męski kolonista, piechur i konkwistador

Lepszy pancerz

Poprawia pancerze na piersiach jednostek bojowych. To unowocześnienie występuje w trzech wersjach: lekkiej, średniej i ciężkiej.

Odkrywane w	Rusznikarz
Dotyczy	Mieczników, piechurów, oszczepników.

Gaś pożar

Zapobiega spaleniu się budynków, jeśli zaczną się palić i automatycznie naprawia je.

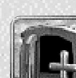
Odkrywane w	skład towarów
Dotyczy	wszystkich budynków

Zwiększ zasięg widzenia wieży

Zwiększa zasięg widzenia wieży, umożliwiając wcześniejsze wykrywanie przeciwników.. To unowocześnienie występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Wieży
Używane w	Wieży

Zwiększ pojemność wieży

Zwiększa pojemność wieży.

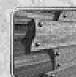
Odkrywane w	Wieży
Używane w	Wieży

Umocnij fort

Zwiększa poziom energii (ilość punktów trafień) fortu

Odkrywane w	skład towarów
Dotyczy	męskich i żeńskich kolonistów

Wzmocnij kadłub

Zwiększa poziom obrony statków (ilość punktów trafień)

Odkrywane w	dokach
Dotyczy	okrętu wojennego, statku transportowego

Luki dział
Uzbraja statki transportowe w działa

Odkrywane w	kopalni złota
Dotyczy	statków transportowych

Lepszy proch
Zwiększa wartość ataku dział.

Odkrywane w	składzie amunicji
Dotyczy	działa

Modlitwa
Zwiększa zasięg leczenia przez Monastyr

Odkrywane w	Monastyr
Dotyczy	Monastyr

13.1.5 Hiszpanie – unowocześnienia (jednostki elitarne)

Wygnanie duchów
Misjonarz może wygnać duchy.

Odkrywane w	Monastyr
Dotyczy	Misjonarz

Zbierz podatki
Gubernator może zbierać podatki. Kiedy wykorzystywane jest to unowocześnienie, przez pewien czas przybywa złota w szybszym tempie.

Odkrywane w	baraki
Dotyczy	ubernator

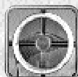
Praca akordowa
Przez pewien czas, gubernator ma wpływ na pracę przy wznoszeniu budowli. Dzięki temu zmniejsza czas potrzebny do ich ukończenia.

Odkrywane w	baraki
Dotyczy	gubernator

Wizja bojowa
Gubernator zwiększa zasięg widzenia i broni okolicznych jednostek. Ta umiejętność może być użyta tylko raz. Premia dotyczy jednostek własnych oraz przyjacielskich w bliskości gubernatora. Efekt mija z czasem.

Odkrywany w	baraki
Dotyczy	gubernator

Tryb celowania
Strzelec może eliminować jednostki wroga za pomocą jednego strzału (na krótkim dystansie)

Odkrywane w	rusznikarz
Dotyczy	strzelec

13.2 Indianie z lasu (IND)

13.2.1 Indianie z lasu – Budynki

Długi dom
Długi dom to początek twojej bazy. Można go wybudować tylko raz. Tutaj trenujesz jednostki robocze (**męskiego** oraz **żeńskiego wojownika**), zatrudniasz **poszukiwaczy nagród** i wynajdujesz ***unowocześnienia obronne***.

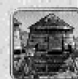
Możesz tu kwaterować jednostki. Dalekosiężne będą się bronić z budynku gdy tylko zobaczą wroga. Jednostki robocze będą przynosić surowce do tego domu.

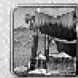
Namiot
Namiot zapewnia miejsce dla sześciu jednostek. Potrzebujesz namiotów by rozwijać populację. Każda jednostka potrzebuje co najmniej jednego namiotu. Ilość namiotów, którymi dysponujesz, jest w górnym pasku statusu.

Pole
Pole jest wykorzystywane do produkcji żywności. Możesz je utworzyć tylko na żyznej glebie. Gdy tylko je stworzysz, możesz wysłać do pięciu robotników do pracy na nim. Jednostki robotnicze zbierają pożywienie i zanoszą je do budynku na polu. Ilość jedzenia, którą dysponujesz, pojawia się w górnym pasku statusu. Możesz ***unowocześniać*** swoje pola, aby zwiększyć produkcję żywności.

Skład
Skład przechowuje złoto, drewno oraz żywność zdobytą przez polowanie. Jeśli postawisz skład blisko miejsca zawierającego surowce (np. kopalni złota lub lasu), materiały są transportowane do składu zamiast do długiego domu. Są zatem szybciej dostępne. Jeśli chcesz przyspieszyć wyrąb lasu, możesz tu wynaleźć unowocześnienia. Do tego możesz wynaleźć fortyfikację palisady oraz gaszenie pożarów.

Kopalnia złota
Możesz ją wybudować tylko na złożu złota. Gdy tylko ją skończysz, wyślij kilka jednostek roboczych (męskich lub żeńskich wojowników) aby wydobywać złoto. Jest ono przenoszone do najbliższego składu lub do długiego domu. Aby przyspieszyć wydobywanie złota, możesz wynaleźć stosowne ***unowocześnienia***.

Obóz szkoleniowy
Obóz szkoleniowy umożliwia szkolenie jednostek: **pałkarz**, **łucznik**, **włócznik**, **strzelec** oraz **morderca**. Elitarna jednostka rangera pochodzi również stąd.

PORADA:
Jeśli chcesz szybko zbudować armię, musisz trenować wojska w kilku obozach.

Dom handlowy
Dom handlowy służy do... handlu. Możesz tu kupować i sprzedawać drewno i żywność (zobacz rozdział *Handel*).

Obóz canoe

Tutaj możesz produkować i wzbogacać **canoe**. Każda łódź jest prowadzona przez **męskiego wojownika**. Do niej zmieści się jeszcze jedna jednostka. Jeśli umieścisz w niej **strzelającą**, będzie atakować z łodzi.

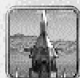
Garbarnia

Tutaj wzbogacasz broń oraz ubrania.

Palisada

Po znalezieniu dużego płaskiego obszaru na mapie, który ma znaczenie strategiczne (np kopalnia złota), radzimy je wzmocnić palisadą. Aby ją wybudować, wybierz jednostkę roboczą i kliknij na odpowiednim symbolu menu budowania. Możesz wybrać miejsce budowy a pomocą myszy. Poruszając myszą w dowolnym kierunku zmieniasz rozmiar palisady.

Wieża

Możesz budować wieże na otwartym lądzie lub bezpośrednio wewnątrz palisady. Początkowo możesz w nich umieścić trzy jednostki, po *unowocześnieniu* cztery. Jednostki strzelające (np. **łucznik**) automatycznie atakują wroga, jeśli nie są nastawieni na zachowanie „pasywne". Możesz zwiększyć zakres widoczności z wieży. Te budowle pozwalają zauważyć jednostki zamaskowane.

Wejście

Możesz wybudować wejście do istniejącej palisady, aby twoje jednostki mogły opuścić fort. Możesz otwierać i zamykać przejście.

Chata szamana

Tutaj możesz wyszkolić: szamana zwierzęcego oraz szamana duchowego. Oraz kilka *unowocześnień*.

Zwierzęcy totem

Potężne czary oraz kamuflaż są siłą szamana zwierzęcego. Tutaj możesz je odkryć.

13.2.2. Indianie z drzew – standardowe jednostki

Męski wojownik

Męski wojownik to jednostka robocza, która może wznosić budynki, ciąć drewno, zbierać zboże oraz wydobywać złoto. Jest lekką jednostką do walki w zwarciu.

Miejsce produkcji	długi dom
Główna funkcja	jednostka robocza
Broń	tomahawk
Premia do ataku	przeciw jednostkom dalekosiężnym
Unowocześnienia	*lepsze cięcie lasu, wydobywanie złota, uprawianie ziemi, samouzdrawianie*.

Żeński wojownik

Kobieta to prosta jednostka robocza zdolna do wznoszenia budynków cięcia drewna, zbierania zboża i wydobywania złota. Wymaga mniej jedzenia niż męski wojownik i można ją szybciej wyszkolić.

Miejsce produkcji	długi dom
Główna funkcja	jednostka robocza
Broń	nóż
Premia do ataku	przeciw jednostkom dalekosiężnym
Unowocześnienia	*lepsze cięcie lasu, wydobywanie złota, uprawianie ziemi, samouzdrawianie.*

Pałkarz

Pałkarz to tania i prosta jednostka bojowa.

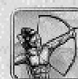
Miejsce produkcji	obóz szkoleniowy
Główna funkcja	średnia jedn. do walki w zbliżeniu
Broń	Pałka
Premia do ataku	przeciw jednostkom dalekosiężnym
Unowocześnienia	*samouzdrawianie*.

Włócznik

Włócznik to średnia jednostka bojowa, skuteczna przeciwko jednostkom konnym. Może nurkować oraz ukrywać się, dzięki czemu jest idealny do ataków z zaskoczenia.

Miejsce produkcji	obóz treningowy
Główna funkcja	średnia jednostka bojowa
Broń	włócznia
Premia do ataku	przeciw jednostkom dalekosiężnym oraz jednostkom konnym.
Unowocześnienia	*włócznia bojowa, ochronne ubrania, kamuflaż, samoleczenie.*

Łucznik

Łucznik to lekka jednostka dalekosiężna. Można go wyposażyć w płonące strzały, skuteczne przeciw statkom i budynkom. Może nurkować i maskować się. Może polować i oprawiać zwierzynę.

Miejsce produkcji	obóz treningowy
Główna funkcja	lekka jednostka dalekosiężna
Broń	łuk i strzała
Premia do ataku	przeciw statkom i budynkom (po unowocześnieniach)
Unowocześnienia	*lepszy łuk i strzała, płonąca strzała, ochronne ubranie, kamuflaż, samoleczenie*

Strzelec

Strzelec to silna jednostka bojowa, która potrafi nurkować i maskować się. Potrafi również polować i oprawiać zwierzynę. Wykrywa zamaskowane jednostki oraz budynki.

Miejsce produkcji	obóz szkoleniowy
Główna funkcja	silna jednostka dalekosiężna
Broń	strzelba
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	*ochronne ubranie, kamuflaż, samoleczenie.*

Zabójca
Zabija. Poza tym ma niewielkie zdolności w walce. Potrafi jednak zakopać się w ziemi i czekać na wroga (wyjątek: jednostki elitarne oraz bohaterowie zostaną jedynie zranieni).

Miejsce produkcji	obóz szkoleniowy
Główna funkcja	lekka jednostka bojowa
Broń	2 noże
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	*ubranie ochronne, zakopywanie się, samoleczenie*.

Canoe (czyt. Kanu)
Obsadzone przez jednego męskiego wojownika, ma miejsce na kolejną jednostkę. Dalekosiężna zaatakuje wroga, gdy tylko go zobaczy z łódki.

Miejsce produkcji	obóz canoe
Główna funkcja	wodna jednostka bojowa (gdy obsadzona przez jednostkę dalekosiężną)
Broń	brak (jednostka dalekosiężna)
Premia do ataku	zależne od jednostki dalekosiężnej
Unowocześnienia	*wzmocnione canoe, samoleczenie*.

13.2.3 Indianie z lasu – jednostki elitarne

Ranger
Ranger to jedyna jednostka w grze, która jest zamaskowana przez cały czas. Jego szybkość oraz daleki zasięg widzenia, a także zdolność nurkowania, czynią z niego idealnego zwiadowcę. Należy go jednak trzymać z dala od wieży, gdyż te mogą go zdemaskować. Ranger jest jednostką obronną, niezdolną do ataku.

Miejsce produkcji	obóz szkoleniowy
Główna funkcja	defensywna jednostka obronna, elitarny zwiadowca
Broń	nóż
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	*samouzdrawianie*.

Szaman zwierzęcy
Szaman zwierzęcy rozumie się z naturą i zwierzętami, dzięki czemu kontroluje je. Potrafi przywołać: wilka, niedźwiedzia oraz dzikiego kota. Po przywołaniu jednostka może być sterowana. Zwierzę przenosi swoje umiejętności na wszystkie jednostki w pobliżu (porównywalnie z unowocześnieniami elitarnych jednostek). Każde zwierzę zmniejsza poziom dodatkowej energii szamana, więc szaman może wpływać na niewielką ilość zwierząt na raz. Jeśli szaman umrze, wszystkie przywołane przezeń zwierzęta znikną.

Miejsce produkcji	Chata szamana
Główna funkcja	elitarna jednostka obronna
Broń	Laska
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	*samouzdrawianie, przywoływanie niedźwiedzia, przywoływanie wilka, przywoływanie dzikiego kota*.

Szaman duchowy
Szaman duchowy może przywoływać duchy z ciał. Te duchy mogą być przezeń kontrolowane. Ilość duchów, które może przywołać, zależy od dodatkowej energii. Ponieważ ma władzę nad duchami, może przegnać duchy wroga. Może również korzystać z unowocześnień obronnych.

Miejsce produkcji	Chata szamana
Główna funkcja	elitarna jednostka obronna
Broń	laska
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	*samoleczenie, unowocześnienia obronne, wygnanie duchów, przywołanie duchów*.

Duch
Duch jest przywoływany z ciała przez szamana duchowego. Duch może przechodzić przez lasy oraz jednostki. Tylko wysokość oraz góry mogą stanąć mu na drodze. Broń nic mu nie robi. Aby wrócić do krainy umarłych, wysysa energię życiową z wroga. Gdy ma jej wystarczająco, znika. Ponieważ wymaga istnienia szamana, znika, gdy ten umrze.

Miejsce produkcji	ciała
Główna funkcja	średnia jednostka bojowa oraz zwiadowca
Broń	atakuje poziom energii
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	*brak*

13.2.4 Indianie z lasu unowocześnienia (standardowe)

Lepszy wyrąb lasu
Zwiększa szybkość, z jaką koloniści wycinają drzewa. To ***unowocześnienie*** występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Składzie towarów
Dotyczy	męskich oraz żeńskich kolonistów

Lepsze wydobywanie złota
Zwiększa szybkość, z jaką koloniści wydobywają złoto. To unowocześnienie występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Kopalni złota
Dotyczy	męskich oraz żeńskich kolonistów

Lepsze zbieranie żywności
Zwiększa prędkość, z jaką koloniści zbierają plony z uprawianej ziemi. To unowocześnienie występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Pole
Dotyczy	męskich oraz żeńskich kolonistów

Lepszy łuk oraz strzały
Zwiększają wartość ataku dla łuczników. Występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	garbarnia
Dotyczy	łuczników

Lepsze ubranie ochronne
Zwiększa ilość punktów trafień dla jednostki. To unowocześnienie występuje w trzech wersjach: lekkiej, średniej oraz mocnej.

Odkrywane w	garbarnia
Dotyczy	łucznik, strzelec, włócznik, zabójca.

Gaś pożary
Zapobiega doszczętnemu spaleniu budynków i automatycznie je naprawia.

Odkrywane w	kład towarów
Dotyczy	wszystkich budynków

Zwiększ zasięg widzenia wież
Unowocześnienie umożliwiające wykrywanie wroga z większej odległości. Występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	wieży
Dotyczy	wieży

Zwiększ pojemność wieży
Umożliwia umieszczenie większej ilości jednostek w wieży

Odkrywane w	wieży
Dotyczy	wieży

Umocnij palisadę
Palisada jest trudniejsza do zniszczenia (więcej punktów trafień)

Odkrywane w	skład towarów
Dotyczy	palisady

Włócznia bojowa
Włócznik otrzymuje lepszą włócznię, zwiększając swą wartość ataku.

Odkrywane w	garbarni
Dotyczy	włócznika

Kolczasta maczuga
Pałkarz otrzymuje kolczastą maczugę. Z drogi!

Odkrywane w	garbarni
Dotyczy	Pałkarza

Płonąca strzała
Łucznik samoczynnie strzela płonącymi strzałami, jeśli celuje w statki bądź budynki. Te strzały powodują więcej zniszczeń.

Odkrywane w	garbarni
Dotyczy	łucznika

Zakopywanie się
Zabójcy mogą się zakopać pod ziemią. Są niewidzialne dla jednostek wroga (poza tymi, które widzą jednostki ukryte). Eliminuje każdego na swej drodze.

Odkrywane w	chata szamana
Dotyczy	zabójca

Mocniejsze canoe
Canoe zyskuje dodatkowe punkty trafień

Odkrywane w	obóz canoe
Dotyczy	Canoe

Kamuflaż
Niektóre jednostki zyskują możliwość zamaskowania się i pozostają niewidoczne dla wroga przez pewien czas.

Odkrywane w	totem zwierzęcy
Dotyczy	łucznik, strzelec, włócznik

Samouzdrawianie
Wszyscy Indianie z Lasu odzyskują zdrowie, gdy dać im na to czas.

Odkrywane w	chata szamana
Dotyczy	wszystkich jednostek

13.2.5 Indianie z lasu – unowocześnienia (elitarne jednostki)

Przywoływanie wilków
Szaman zwierzęcy może przywołać wilka. Wartość ataku jednostek w pobliżu wilka rośnie. Ilość przywołanych wilków zależy od dodatkowej energii szamana.

Odkrywane w	totem zwierzęcy
Dotyczy	szaman zwierzęcy

Przywoływanie dzikich kotów
Wszystkie jednostki w pobliżu przywołanego przez szamana kota poruszają się szybciej. Ilość przywołanych zwierząt zależy od dodatkowej energii szamana.

Odkrywane w	totem zwierzęcy
Dotyczy	szaman zwierzęcy

Przywoływanie niedźwiedzia
Wszystkie jednostki w pobliżu przywołanego niedźwiedzia zyskują dodatkowe punkty trafień. Ilość przywołanych zwierząt zależy od dodatkowej energii szamana.

Odkrywane w	totem zwierzęcy
Dotyczy	szaman zwierzęcy

Przywoływanie duchów
Szaman duchowy może przywołać duchy z ciał. Ilość przywołanych zwierząt zależy od dodatkowej energii szamana.

Odkrywane w	chata szamana
Dotyczy	szaman duchowy

Wygnanie duchów
Szaman duchowy może wygnać duchy znajdujące się w jego pobliżu.

Odkrywane w	chata szamana
Dotyczy	szamana duchowego

13.3 Indianie z Prerii (INP)

13.3.1 Indianie z prerii – budynki

Namiot wodza

Namiot wodza to pierwszy budynek w bazie. Można go wybudować tylko raz. Szkoli się tu jednostki: męskiego oraz żeńskiego wojownika, zatrudnia łowców nagród oraz wynajduje unowocześnienia obronne. W namiocie wroga możesz gromadzić jednostki. Dalekosiężne automatycznie zaatakują wroga, gdy znajdzie się w pobliżu.

PORADA:
Namiot wodza może być spakowany i przeniesiony przy użyciu zaprzęgów.

Namiot

Namiot zapewnia miejsce sześciu jednostkom. Potrzebujesz namiotów, aby móc budować kolejne jednostki. Każda jednostka wymaga co najmniej jednego namiotu. Ilość namiotów, które posiadasz, widać na górnym pasku statusu.

PORADA:
Namioty również można pakować.

Pole

Pole jest używane do produkcji jedzenia. Można je założyć tylko na żyznej glebie. Obsługuje je do pięciu jednostek roboczych (**męskich** lub **żeńskich wojowników**). Ilość pożywienia, którą dysponujesz, widać na górnym pasku statusu. W budynku na polu możesz wynaleźć ***unowocześnienia***.

Skład

Skład przechowuje złoto, drewno oraz pożywienie zdobyte drogą polowania.

Jeśli wybudujesz skład blisko źródła surowców, szybciej staną się dostępne. Jeśli chcesz przyspieszyć wyrąb lasu, tutaj znajdziesz stosowne ***unowocześnienie***. Tutaj również wynajdziesz ***gaszenie pożarów***.

Kopalnia złota

Możesz ją wybudować jedynie na złożu złota. Pracują w niej jednostki robocze. Złoto jest automatycznie przenoszone do najbliższego składu. Tu również znajdziesz ***unowocześnienia***, po zastosowaniu których złoto będzie wydobywane szybciej.

Namiot szkoleniowy

Poniższe jednostki są tu budowane: łucznik, strzelec, włócznik, zwiadowca, wojownik i elitarny wojownik cienia.

PORADA:
Namiot szkoleniowy można pakować i przewozić za pomocą zaprzęgu.

PORADA:
Jeśli chcesz szybko stworzyć armię, wybuduj kilka obozów szkoleniowych.

Stadnina koni

Tutaj rodzą się konie; tu też produkujesz jednostki konne: wojownika, łucznika, strzelca, włócznika oraz zwiadowcę.

Namiot handlowy

Transakcje handlowe: sprzedaż i kupno drewna oraz pożywienia (patrz rozdział *Handel*)

PORADA:
Namiot handlowy może być spakowany i przewieziony.

Obóz canoe

Tutaj produkujesz i ulepszasz canoe. Steruje nim męski wojownik. Możesz obsadzić canoe jednostką dalekosiężną, wtedy będziesz dysponował ogniem z łodzi.

Namiot badawczy

Tutaj usprawnia się bronie oraz ubrania.

PORADA:
Namiot badawczy może być spakowany i przewieziony.

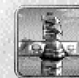

Wieża obserwacyjna

Wieża służy do obrony obozowiska. Widzi z daleka jednostki wroga. Jest na stałe zamaskowana i może być wykryta tylko przez niektóre jednostki.

Do dwóch jednostek można obsadzić w wieży. Jeśli to jednostki dalekosiężne, będą strzelać gdy tylko zobaczą wroga. Wieża wykrywa jednostki zakamuflowane.

PORADA:
Wieża obserwacyjna może być spakowana i przewieziona. W takim wypadku jednostki ją oczywiście opuszczają.

Totem

Można tu wynaleźć różne ***unowocześnienia***.

Namiot medyka

Tutaj szkoli się elitarną jednostkę medyka. Tu również odkrywa się jego potężne czary.

PORADA:
Można go spakować i przewieźć.

Namiot starszyzny

Tutaj szkoli się elitarną jednostkę Wodza oraz odkrywa się unowocześnienia dla wodza oraz wojownika cienia.

PORADA:
Można go spakować i przewieźć.

13.3.2 Indianie z prerii – jednostki standardowe

Męski wojownik

Męski wojownik to jednostka robocza do ścinania drewna, kopania złota, wznoszenia budynków oraz zdobywania pożywienia. Jest lekką jednostką bojową.

Miejsce produkcji	namiot wodza
Główna funkcja	jednostka robocza
Broń	tomahawk
Premia do ataku	przeciw jednostkom dalekosiężnym
Unowocześnienia	*lepsza wycinka lasu, lepsze wydobywanie złota, lepsza uprawa ziemi, samouzdrawianie.*

Żeński wojownik

Żeński wojownik to prosta jednostka robocza wznosząca budynki, tnąca drewno, kopiąca złoto lub zdobywająca pożywienie. Wymaga mniej jedzenia niż męski wojownik; również szkoli się ją szybciej.

Miejsce produkcji	namiot wodza
Główna funkcja	jednostka robocza
Broń	nóż
Premia do ataku	przeciw jednostkom dalekosiężnym
Unowocześnienia	*lepsza wycinka lasu, lepsze wydobywanie złota, lepsza uprawa ziemi, samouzdrawianie.*

Łucznik

Łucznik to lekka jednostka dalekosiężna, mogąca poruszać się konno. Płonące strzały dają mu przewagę przeciwko statkom oraz budynkom. Potrafi polować i oprawiać zwierzynę. Konno zyskuje premię do ataku przeciw piechurom.

Miejsce produkcji	namiot szkoleniowy
Główna funkcja	lekka jednostka dalekosiężna
Broń	łuk i strzała
Premia do ataku	przeciw statkom i budynkom (unowocześnienie: płonące strzały), przeciw piechurom (konno)
Unowocześnienia	*lepszy łuk i strzała, płonąca strzała, ochronne ubranie, samouzdrawianie*

Strzelec

Strzelec to silna jednostka dalekosiężna, zdolna do jazdy konno. Strzelec może polować oraz oprawiać zwierzynę. Konno zyskuje premię do ataku przeciw piechurom.

Miejsce produkcji	namiot szkoleniowy
Główna funkcja	silna jednostka dalekosiężna
Broń	strzelba
Premia do ataku	przeciw piechurom (konno)
Unowocześnienia	*ochronne ubranie, samouzdrawianie*

Włócznik

Włócznik to średnia jednostka bojowa, zdolna do jazdy konno. Zyskuje wtedy premię przeciw piechurom.

Miejsce produkcji	namiot szkoleniowy
Główna funkcja	średnia jednostka dalekosiężna
Broń	włócznia
Premia do ataku	przeciw piechurom (konno)
Unowocześnienia	*włócznia balistyczna, ochronne ubrania, samoleczenie.*

Zwiadowca

Zwiadowca to lekka jednostka bojowa, która może poruszać się konno oraz ma ogromny zasięg widzenia. Konno zyskuje premię do ataku przeciw piechocie. Wykrywa jednostki zamaskowane.

Miejsce produkcji	namiot szkoleniowy
Główna funkcja	lekka jednostka bojowa
Broń	nóż
Premia do ataku	przeciw piechurom (konno), przeciw jednostkom konnym (pieszo)
Unowocześnienia	*ochronne ubrania, samoleczenie.*

Wojownik

Wojownik wyposażony w tomahawk to średnia jednostka krótkodystansowa.

Miejsce produkcji	namiot szkoleniowy
Główna funkcja	średnia jednostka krótkodystansowa
Broń	tomahawk
Premia do ataku	przeciw jednostkom dalekosiężnym
Unowocześnienia	ochronne ubrania, samoleczenie.

Canoe (czytaj Kanu)

Prowadzi je wojownik, może zmieścić jeszcze jedną jednostkę. Jednostki dalekosiężne strzelają z pokładu.

Miejsce produkcji	obóz canoe
Główna funkcja	bojowa jednostka wodna (z jednostką dalekosiężną na pokładzie)
Broń	brak (jednostka dalekosiężna)
Premia do ataku	zależny od jednostki dalekosiężnej
Unowocześnienia	*wzmocnione canoe, samoleczenie.*

13.3.3 Indianie z prerii – jednostki elitarne

Wojownik cienia

Wojownik cienia to silna jednostka dalekosiężna, zdolna do jazdy konno. Zabija przeciwnika jednym strzałem. Jego wizja bojowa zwiększa zasięg widzenia pobliskich jednostek.

Miejsce produkcji	namiot szkoleniowy
Główna funkcja	elitarna jednostka ofensywna
Broń	nóż
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	*wizja bojowa, śmiertelne uderzenie, samoleczenie*

Wódz

Wódz to silna jednostka dalekosiężna, zdolna do jazdy konno. Wódz może odkrywać obszary na mapie, włączać unowocześnienia obronne oraz przeganiać duchy.

Miejsce produkcji	namiot starszyzny
Główna funkcja	elitarna jednostka obronna
Broń	laska
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	*unowocześnienia obronne, zwiadowca, wygnanie duchów, samoleczenie*

Medyk (znachor)

Posiada potężne zdolności magiczne. Jego czary niszczą jednostki oraz budowle. Ponieważ porusza się wolno, powinien mieć zawsze eskortę.

Miejsce produkcji	namiot medyka
Główna funkcja	elitarna jednostka obronna z bojową magią ofensywną
Broń	laska
Premia do ataku	brak
Unowocześnienia	*magia burzy, magia eksplozji, magia reinkarnacji, dodatkowa energia, samoleczenie*

13.3.4 Indianie z prerii – unowocześnienia (standardowe)

Lepszy wyrąb lasu
Zwiększa szybkość, z jaką koloniści wycinają drzewa. To unowocześnienie występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Składzie towarów
Dotyczy	męskich oraz żeńskich kolonistów

Lepsze wydobywanie złota
Zwiększa szybkość, z jaką koloniści wydobywają złoto. To unowocześnienie występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Kopalni złota
Dotyczy	męskich oraz żeńskich kolonistów

Lepsze zbieranie żywności
Zwiększa prędkość, z jaką koloniści zbierają plony z uprawianej ziemi. To unowocześnienie występuje w dwóch wersjach.

Odkrywane w	Pole
Dotyczy	męskich oraz żeńskich kolonistów

Lepszy łuk oraz strzała
Zwiększa siłę ataku łucznika. Unowocześnienie występuje w dwóch wersjach

Odkrywane w	namiot badawczy
Dotyczy	łuczników

Lepsze ochronne ubranie
Zwiększa il. punktów trafień dla niektórych jednostek. Unowocześnienie istnieje w trzech wariantach lekkim, średnim oraz mocnym.

Odkrywane w	namiot badawczy
Dotyczy	łucznik, strzelec, włócznik, wojownik, zwiadowca

Gaszenie pożarów.
Budynki nie spłoną, gdy zostaną zapalone, oraz same się naprawią.

Odkrywane w	skład towarowy
Dotyczy	wszystkich budynków.

Włócznia balistyczna
Zwiększa siłę ataku włócznika.

Odkrywane w	namiot badawczy
Dotyczy	włócznika

Samoleczenie
Wszyscy Indianie z Prerii regenerują swoje zdrowie.

Odkrywane w	totem
Dotyczy	wszystkich jednostek

Płonąca strzała
Zwiększa skuteczność łucznika w starciu z budynkami oraz statkami.

Odkrywane w	namiot badawczy
Dotyczy	łucznik

Wzmocnione canoe
Zwiększa ilość punktów trafień canoe.

Odkrywane w	obozie canoe
Dotyczy	Canoe

13.3.5 Indianie z Prerii – unowocześnienia (jednostki elitarne)

Szpiegowanie
Wódz może odkryć obszary na mapie.

Odkrywane w	namiocie starszyzny
Dotyczy	wódz

Dodatkowa energia
Medyk otrzymuje dodatkowe punkty magiczne i może używać częściej czarów.

Odkrywane w	totem
Dotyczy	medyk

Magia eksplozji
Medyk może wykonywać eksplodującą magię, niszcząc jednostki wroga

Odkrywane w	namiot medyka
Dotyczy	medyk

Magia burzy
Medyk może przywoływać burze, niszcząc budynki wroga.

Odkrywane w	namiot medyka
Dotyczy	medyk

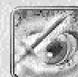
Reinkarnacja
Medyk może przywołać wilka bojowego z ciała.

Odkrywane w	namiot medyka
Dotyczy	medyk

Śmiertelne uderzenie
Wojownik cienia może likwidować wroga jednym pociągnięciem noża.

Odkrywane w	namiot badawczy
Dotyczy	wojownik cienia

Wizja bitewna
Wojownik cienia może zwiększać pole widzenia i zasięg broni pobliskich jednostek

Odkrywane w	namiot badawczy
Dotyczy	wojownik cienia

Wygnanie duchów
Wódz może przegnać duchy.

Odkrywane w	namiot starszyzny
Dotyczy	wódz

13.4 Anglicy (ANG)

13.4.1 Anglicy – budynki

Ratusz

Ratusz, to punkt startowy twojej bazy. Można zbudować go tylko raz. Możesz tu trenować ***mężczyzn*** i ***kobiety pionierów***, wynajmować ***łowców nagród***, przeprowadzać badania nad ulepszeniami kasy, oraz ulepszeniem ***„Pionier naucz się walczyć"***.

W ratuszu możesz także zakwaterowywać swoje jednostki. Jednostki atakujące z dystansu (np. **piechurzy**) będą bronić się z budynku, gdy tylko zbliżą się przeciwnicy. Robotnicy gromadzą w ratuszu surowce, złoto i drewno. Są one dostępne natychmiast po przyniesieniu do ratusza.

Siedlisko

Siedlisko zapewnia przestrzeń życiową dla sześciu jednostek. Jest ono niezbędne do rozwoju populacji. Większe jednostki, jak statki i wyjątkowo potężne oddziały, wymagają więcej niż jednego siedliska. Liczba siedlisk, które obecnie posiadasz, jest wyświetlona w górnym pasku stanu.

Młyn

Młyn służy do produkcji żywności. Młyn można zbudować tylko na urodzajnej ziemi. Gdy zostanie stworzony, możesz wysłać do niego 1-5 robotników (***mężczyzn*** lub ***kobiety pionierów***), aby pracowali w polu. Robotnicy będą zbierać kukurydzę i zabierać pożywienie do młyna. Ilość obecnie posiadanego przez ciebie pożywienia znajduje się na górnym pasku stanu. Możesz zwiększać produkcję żywności, wykonując badania nad odpowiednimi ***ulepszeniami*** w młynie.

Magazyn

Magazyn służy do przechowywania złota i drewna, jak również jednostek pożywienia, uzyskanych w polowaniu na zwierzynę. Jeśli zbudujesz magazyn nieopodal złóż naturalnych (n.p. kopalni złota, lub lasów), surowce będą zanoszone do magazynu, zamiast do ratusza. Oznacza to, że będą szybciej dostępne, gdyż natychmiast zostaną dodane do twoich zapasów. Jeśli chcesz przyśpieszyć ścinanie drewna, w magazynie możesz opracować odpowiednie ***ulepszenia***. Dodatkowo, możesz przeprowadzić badania ***„Fortyfikuj fort"*** oraz ***„Gaszenie"***.

Kopalnia złota

Kopalnię złota możesz zbudować na złożu złota. Jak tylko budowa zostanie ukończona, możesz wysłać kilku robotników (***mężczyzn*** lub ***kobiet pionierów***), aby wykopywali złoto. Złoto zostanie automatycznie zaniesione do najbliższego magazynu i od razu będziesz mógł z niego skorzystać. Aby przyśpieszyć wykopywanie złota, możesz opracować w kopalni złota odpowiednie ***ulepszenia***.

Koszary

Koszary są obozem treningowym dla następujących jednostek: ***strażników, psów, piechurów, dragonów*** oraz ***armat***.

PODPOWIEDŹ:

Jeśli chcesz szybko rozwinąć potężną armię, powinieneś jednocześnie budować jednostki w kilku koszarach.

Stajnie

W stajniach możesz hodować konie i tworzyć następujące jednostki konne, ***strażnika, dragona*** oraz ***mężczyznę pioniera***. To tutaj ***mężczyzna pionier*** może nauczyć się jeździć.

Skład handlowy

Skład handlowy jest twoim centrum handlu. Tutaj możesz sprzedawać lub kupować drewno i żywność (patrz: rozdział *o* ***handlu***).

Port

W porcie możesz konstruować potężne ***okręty wojenne***, a także poprawiać ich współczynniki przy użyciu różnych ***ulepszeń***. Możesz tu budować także ***statki transportowe***, które pozwolą ci przerzucać wojska przez przeszkody wodne.

PODPOWIEDŹ:

Jeśli doprowadzisz do doków uszkodzone jednostki, zostaną automatycznie naprawione.

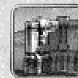
Kuźnia

Kuźnia służy do tworzenia elitarnych jednostek pancernych, oraz opracowywania ***ulepszeń zbroi*** i broni dla ***piechurów***, oraz ulepszeń dla ***kowali***.

Kościół

Kościół służy do trenowania elitarnych jednostek ***ojców pielgrzymów***. Ranne jednostki, znajdujące się w bezpośredniej bliskości kościoła, są automatycznie leczone.

Fort

Gdy znajdziesz duży, płaski, ważny strategicznie (np. zawierający kopalnię złota) obszar na mapie, zalecamy, abyś zbudował w tym miejscu fort. Aby zbudować fort, zaznacz robotnika i kliknij na odpowiedni symbol w menu budowy. Używając myszki możesz wybrać miejsce budowy i umieścić budynek. Poruszając myszką we wszystkich kierunkach, możesz wybrać rozmiar fortu. Gdy już będziesz zadowolony z rozmiaru, kliknij lewym przyciskiem myszki. Fort zostanie wówczas zbudowany.

Wieża

Wieże możesz budować w otwartym terenie, lub w ramach murów obronnych fortu. Z początku wieże można obsadzać maksymalnie trzema jednostkami, zaś po ***ulepszeniu*** – czterema. Jednostki atakujące z dystansu (np. piechurzy) będą automatycznie atakować jednostki przeciwnika z wieży, przy założeniu, że ich zachowanie w bitwie nie zostanie ustawione na „pasywne". Można zwiększać pole widzenia wież. Wieże mogą wykrywać zakamuflowane jednostki przeciwnika.

Brama

W ramach istniejących murów fortu możesz budować bramy, które pozwolą wydostawać się jednostkom. Bramy można ręcznie otwierać i zamykać.

Chata traperów

W chacie ***traperów*** trenuje się elitarne jednostki traperów oraz odpowiednie ***ulepszenia***. Ranne jednostki, znajdujące się blisko chaty traperów, są automatycznie leczone.

13.4.2 Anglicy – jednostki standardowe

Mężczyzna pionier

Mężczyzna pionier, to jednostka robocza. Może konstruować budynki, ścinać drzewa, zbierać pożywienie oraz wykopywać złoto. Po ulepszeniu, mężczyzna pionier może jeździć konno oraz używać karabinu. Po tym ulepszeniu jest on lekką jednostką strzelecką, jednak nie będzie już mógł funkcjonować, jako siła robocza.

Miejsce produkcji	Ratusz
Główna funkcja	Jednostka robocza
Broń	Nóż (po ulepszeniu karabin)
Premia do ataku	Przeciwko jednostkom strzeleckim (tylko przy użyciu noża)
Ulepszenia	***Ulepszenie wycinki lasu, ulepszenie wydobycia złota, ulepszenie rolnictwa, nauka jazdy konnej, nauka walki, ulepszenie broni.***

Kobieta pionier

Kobieta pionier, to jednostka robocza. Może konstruować budynki, ścinać drzewa, zbierać pożywienie oraz wykopywać złoto. Kobieta pionier wymaga mniej pożywienia niż mężczyzna pionier, można ją także szybciej tworzyć.

Miejsce produkcji	Ratusz
Główna funkcja	Jednostka robocza
Broń	Nóż
Premia do ataku	Przeciwko jednostkom strzeleckim
Ulepszenia	***Ulepszenie wycinki lasu, ulepszenie wydobycia złota, ulepszenie rolnictwa.***

Strażnik

Strażnik, to jednostka strzelecka o średniej sile. Strażnik może jeździć konno, a także polować pieszo.

Miejsce produkcji	Koszary
Główna funkcja	Jednostka strzelecka o średniej sile
Broń	Karabin
Premia do ataku	Przeciwko piechurom (na koniu)
Ulepszenia	***Ulepszenie odzieży ochronnej, ulepszenie karabinów.***

Pies

Pies jest słabą, lecz dość szybką jednostką, atakującą w zwarciu. Może wywęszyć zakamuflowane jednostki.

Miejsce produkcji	Koszary
Główna funkcja	Lekka jednostka bojowa
Broń	Zęby
Premia do ataku	Przeciwko jednostkom strzeleckim
Ulepszenia	Brak

Piechur

Angielski piechur jest jednostką silniejszą, niż jednostki strzeleckie (piesze) innych narodowości. W zwarciu, jego bagnet zadaje niewielkie obrażenia.

Miejsce produkcji	Koszary
Główna funkcja	Silny, jako jednostka strzelecka, słaby w walce wręcz.
Broń	Karabin (w walce wręcz bagnet)
Premia do ataku	Przeciwko konnym (przy użyciu bagnetu)
Ulepszenia	***Ulepszenie odzieży ochronnej, ulepszenie karabinów.***

Dragon

Podczas jazdy konno, dragon jest silną jednostką, walczącą w zwarciu. Bez konia – jest średnio silną jednostką strzelecką.

Miejsce produkcji	Koszary
Główna funkcja	Konno silna jednostka, walcząca w zwarciu; pieszo jednostka strzelecka o średniej sile.
Broń	Konno miecz. Pieszo pistolet.
Premia do ataku	Przeciwko piechurom (na koniu)
Ulepszenia	***Ulepszenie odzieży ochronnej***

Armata

Armata, to wyjątkowo potężna jednostka strzelecka, szczególnie przydatna przy niszczeniu budynków.

Miejsce produkcji	Koszary
Główna funkcja	Bardzo silna jednostka strzelecka
Broń	Kula armatnia
Premia do ataku	Przeciwko budynkom i statkom
Ulepszenia	***Brak***

Statek transportowy

Statków transportowych można używać do przewożenia wojsk.

Miejsce produkcji	Port
Główna funkcja	Przewozi wojska
Broń	Brak
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	Odkrycie grotżagla

Okręt wojenny

Najszybsza morska jednostka bojowa w grze. Może atakować z morza cele na lądzie, nawet z bardzo dalekiego dystansu.

Miejsce produkcji	Port
Główna funkcja	Bardzo silna jednostka strzelecka
Broń	8 potężnych armat
Premia do ataku	Przeciwko budynkom
Ulepszenia	***Odkrycie grotżagla***

Łódź rybacka

Służy do łowienia ryb, co daje pożywienie (więcej na ten temat przeczytasz w rozdziale *„Pozyskiwanie surowców naturalnych*).

Miejsce produkcji	Port
Główna funkcja	Zbieranie pożywienia
Broń	Brak
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	***Brak***

13.4.3 Anglicy – jednostki elitarne

Kowal

Silną, lecz powolną jednostka, walcząca w zwarciu. Dzięki swym potężnym wymiatającym uderzeniom, może ranić wielu przeciwników na raz. Szczególnie skuteczny w niszczeniu budynków. Może produkować zbroję dla twoich jednostek.

Miejsce produkcji	Kuźnia
Główna funkcja	Ofensywna jednostka elitarna
Broń	Młot
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	***Obrażenia, zbroja, wymiatające uderzenie***

Ojciec pielgrzym

Ojciec pielgrzym, to defensywna jednostka elitarna, o drugoplanowym znaczeniu, gdyż może używać jedynie ulepszeń kasy (patrz w odpowiednim rozdziale). Dodatkowo, jest idealny do leczenia rannych jednostek.

Miejsce produkcji	Kościół
Główna funkcja	Defensywna jednostka elitarna
Broń	Pistolet
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	***Ulepszenia kasy, wygnanie duchów, leczenie***

Traper

Traper jest świetny w szybkim odkrywaniu obszarów na mapie. Jest także dobrym pływakiem i może nurkować, więc możesz pokonywać nim przeszkody wodne bez ryzyka, że ktoś go zauważy. Jest to silna jednostka strzelecka o właściwościach lekkiej jednostki w walce wręcz. Traper jest szczególnie skuteczny w likwidowaniu jednostek wroga jednym ciosem noża. Można go także, w razie potrzeby, używać, jako myśliwego.

Miejsce produkcji	Chata traperów
Główna funkcja	Ofensywna jednostka elitarna
Broń	Karabin (walka z dystansu), nóż (walka wręcz)
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	***Zwiad, uderzenie śmierci, samouleczenie.***

13.4.4 Anglicy – ulepszenia (standardowe)

Ulepszenie wycinki lasu

Zwiększa prędkość wycinania drzew przez pionierów (mężczyzn lub kobiety). To ulepszenie jest dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Magazyn
Zastosowanie	Pionier (mężczyzna lub kobieta)

Ulepszenie wydobycia złota

Zwiększa prędkość wydobywania złota przez pionierów (mężczyzn lub kobiety). To ulepszenie jest dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Kopalnia złota
Zastosowanie	Pionier (mężczyzna lub kobieta)

Ulepszenie rolnictwa

Zwiększa prędkość zbierania pożywienia przez pionierów (mężczyzn lub kobiety). To ulepszenie jest dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Młyn
Zastosowanie	Pionier (mężczyzna lub kobieta)

Pionier: Naucz się walczyć

Pionierzy (mężczyźni) zyskują zdolność walki przy pomocy karabinu.

Miejsce badań	Ratusz
Zastosowanie	Pionier (mężczyzna)

Pionier: Naucz się jeździć

Pionierzy (mężczyźni) zyskują umiejętność jazdy konnej.

Miejsce badań	Stajnie
Zastosowanie	Pionier (mężczyzna)

Ulepszenie karabinów

Powoduje wynalezienie ulepszonych karabinów, co zwiększa wartość ofensywną niektórych jednostek. To ulepszenie jest dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Kuźnia
Zastosowanie	Pionier (mężcz.), strażnik, piechur.

Ulepszenie odzieży ochronnej

Poprawia obronę twoich jednostek militarnych. To ulepszenie pozwala na wynalezienie zbroi w trzech wersjach lekkiej, średniej i ciężkiej.

Miejsce badań	Kuźnia
Zastosowanie	Strażnik, piechur, dragon.

Gaszenie

Zapobiega automatycznemu spalaniu się budynku po wznieceniu pożaru, a także automatycznie je naprawia.

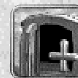
Miejsce badań	Skład handlowy
Zastosowanie	Wszystkie budynki

Powiększenie zasięgu wież

Zwiększa pole widzenia wież, co daje możliwość wcześniejszego wykrywania przeciwników. Dostępne w dwóch wersjach.

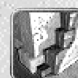
Miejsce badań	Wieża
Zastosowanie	Wieża

Powiększenie pojemności wieży

Zwiększa ilość żołnierzy, którzy mogą stacjonować w wieży.

Miejsce badań	Wieża
Zastosowanie	Wieża

Fortyfikacja fortu

Zwiększa wytrzymałość fortu (punkty zdrowia).

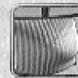
Miejsce badań	Magazyn
Zastosowanie	Fort

Modlitwa

Zwiększa promień leczenia kościoła.

Miejsce badań	Kościół
Zastosowanie	Kościół

Odkrycie grotżagla

Zwiększa prędkość statków.

Miejsce badań	Port
Zastosowanie	Okręt wojenny, statek transportowy

13.4.5 Anglicy – ulepszenia (jednostki elitarne)

Odkrycie wymiatającego uderzenia
Kliknięcie na odpowiednią ikonę spowoduje, że kowal obróci się w miejscu, zataczając koło młotem. Wszystkie jednostki wroga w bezpośredniej bliskości otrzymają obrażenia (obrażenia obszarowe).

Miejsce badań	Kuźnia
Zastosowanie	Kowal

Odkrycie zniszczenia
Kowal uderza w budynek z całej siły, powodując znaczne zniszczenia

Miejsce badań	Kuźnia
Zastosowanie	Kowal

Odkrycie zbroi
Ta umiejętność jest wykorzystywana przez kowala. Wszystkie jednostki w bezpośredniej bliskości kowala czasowo zyskują więcej punktów zdrowia. Efekt znika wraz z upływem czasu.

Miejsce badań	Kuźnia
Zastosowanie	Kowal

Odkrycie wygnania duchów
Ojciec pielgrzym może rzucać wygnanie na duchy, znajdujące się w bezpośredniej jego bliskości.

Miejsce badań	Kościół
Zastosowanie	Ojciec pielgrzym

Odkrycie uzdrawiania
Po odkryciu tego ulepszenia, ojciec pielgrzym może leczyć twoje jednostki. Aby to uczynić, musisz kliknąć na odpowiednią ikonę. Ojciec pielgrzym klęka wówczas w miejscu. Aby zakończyć uzdrawianie, musisz ponownie kliknąć na ikonę.

Miejsce badań	Kościół
Zastosowanie	Ojciec pielgrzym

Traper: odkrycie samouleczenia
Traper może sam się leczyć.

Miejsce badań	Chata traperów
Zastosowanie	Traper

Odkrycie uderzenia śmierci
Traper może wyeliminować jednostkę wroga jednym dźgnięciem noża.

Miejsce badań	Chata traperów
Zastosowanie	Traper

Zwiad
Traper może odkrywać całe połacie terenu na mapie. Po ukończeniu badań, kliknij na odpowiednią ikonę i przenieś się na obszar mapy, który chcesz zbadać. Kliknij lewym przyciskiem myszki, aby na krótką chwilę odkryć teren.

Miejsce badań	Chata traperów
Zastosowanie	Traper

13.5 Patrioci (PAT)

13.5.1 Patrioci – budynki

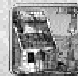

Sąd
Sąd, to punkt startowy twojej bazy. Można zbudować go tylko raz. Możesz tu trenować rolników, wynajmować ***łowców nagród***, przeprowadzać badania nad ***ulepszeniami*** kasy, oraz ulepszeniem ***„Rolnik: naucz się walczyć”***.

W sądzie możesz także zakwaterowywać swoje jednostki. Jednostki atakujące z dystansu (np. piechurzy) będą bronić się z budynku, gdy tylko zbliżą się przeciwnicy. Robotnicy gromadzą w ratuszu surowce, złoto i drewno. Są one dostępne natychmiast po przyniesieniu do ratusza.

Siedlisko
Siedlisko zapewnia przestrzeń życiową dla sześciu jednostek. Jest ono niezbędne do rozwoju populacji. Większe jednostki, jak statki transportowe i wyjątkowo potężne oddziały, wymagają więcej niż jednego siedliska. Liczba siedlisk, które obecnie posiadasz, jest wyświetlona w górnym pasku stanu.

Plantacja
Plantacja służy do produkcji żywności. Plantację można zbudować tylko na urodzajnej ziemi. Gdy zostanie stworzona, możesz wysłać na nią 1-5 robotników (***mężczyzn*** lub ***kobiet rolników***), aby pracowali w polu. Robotnicy będą zbierać kukurydzę i zabierać pożywienie na plantację. Ilość obecnie posiadanego przez ciebie pożywienia znajduje się na górnym pasku stanu. Możesz zwiększać produkcję żywności, wykonując na plantacji badania nad odpowiednimi ***ulepszeniami***.

Magazyn
Magazyn służy do przechowywania złota i drewna, jak również jednostek pożywienia, uzyskanych w polowaniu na zwierzynę. Jeśli zbudujesz magazyn nieopodal złóż naturalnych (np. kopalni złota, lub lasów), surowce będą zanoszone do magazynu, zamiast do sądu. Oznacza to, że będą szybciej dostępne, gdyż natychmiast zostaną dodane do twoich zapasów. Jeśli chcesz przyśpieszyć ścinanie drewna, w magazynie możesz opracować odpowiednie ***ulepszenia***. Dodatkowo, możesz przeprowadzić badania ***„Fortyfikuj fort”*** oraz ***„Gaszenie”***.

Kopalnia złota
Kopalnię złota możesz zbudować na złożu złota. Jak tylko budowa zostanie ukończona, możesz wysłać kilku robotników (***mężczyzn*** lub ***kobiet pionierów***), aby wykopywali złoto. Złoto zostanie automatycznie zaniesione do najbliższego magazynu lub sądu i od razu będziesz mógł z niego skorzystać. Aby przyśpieszyć wykopywanie złota, możesz opracować w kopalni złota odpowiednie ***ulepszenia***.

Obóz wojskowy
Obóz wojskowy, to obóz treningowy dla następujących jednostek **milicjantów, Indian zwiadowców, kontynentalnych żołnierzy, armat, francuskich doradców wojskowych i chorążych**.

PODPOWIEDŹ:
Jeśli chcesz szybko rozwinąć potężną armię, powinieneś jednocześnie budować jednostki w kilku obozach wojska.

Hodowla koni

W hodowli możesz hodować konie i tworzyć następujące jednostki konne **milicjantów, Indian zwiadowców, zwiadowców, kontynentalnych żołnierzy i mężczyzn rolników**. To tutaj mężczyzna rolnik może ***nauczyć się jeździć.***

Firma handlowa

Firma handlowa jest twoim centrum handlu. Tutaj możesz sprzedawać lub kupować drewno i żywność (patrz rozdział o ***handlu***).

Cumowisko

Cumowisko produkuje uzbrojone **statki transportowe**, które pozwalają przerzucać wojska przez przeszkody wodne.

PODPOWIEDŹ:
Jeśli doprowadzisz do cumowiska uszkodzone jednostki, zostaną automatycznie naprawione.

Zbrojownia

Zbrojownia służy do odkrywania ***ulepszeń zbroi i broni***, oraz trenowania mężczyzn patriotów i odkrywania ***ulepszeń*** dla nich.

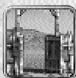
Fort

Gdy znajdziesz duży, płaski, ważny strategicznie (np. zawierający kopalnię złota) obszar na mapie, zalecamy, abyś zbudował w tym miejscu fort. Aby zbudować fort, zaznacz robotnika i kliknij na odpowiedni symbol w menu budowy. Używając myszki możesz wybrać miejsce budowy i umieścić budynek. Poruszając myszką we wszystkich kierunkach, możesz wybrać rozmiar fortu. Gdy już będziesz zadowolony z rozmiaru, kliknij lewym przyciskiem myszki. Fort zostanie wówczas zbudowany.

Wieża

Wieże możesz budować w otwartym terenie, lub w ramach istniejącej palisady fortu. Z początku wieże można obsadzać maksymalnie trzema jednostkami, zaś po ***ulepszeniu*** – czterema. Jednostki atakujące z dystansu (np. **milicjanci**) będą automatycznie atakować jednostki przeciwnika z wieży, przy założeniu, że ich zachowanie w bitwie nie zostanie ustawione na „pasywne". Można zwiększać pole widzenia wież. Wieże mogą wykrywać zakamuflowane jednostki przeciwnika.

Brama

W ramach istniejącej palisady fortu możesz budować bramy, które pozwolą wydostawać się jednostkom. Bramy można ręcznie otwierać i zamykać.

Szpital polowy

Szpital polowy służy do tworzenia medyków i odkrywania ulepszeń dla nich.

PODPOWIEDŹ:
Aby lepiej ochraniać swoje jednostki, powinieneś stworzyć kilku medyków, aby szybciej leczyli twoje jednostki.

Pomnik zwycięstwa

Umożliwia tworzenie chorążych i tworzenie odpowiednich ***ulepszeń***.

13.5.2 Patrioci – jednostki standardowe

Mężczyzna rolnik

Mężczyzna rolnik, to jednostka robocza. Może konstruować budynki, ścinać drzewa, zbierać pożywienie oraz wykopywać złoto. Po ulepszeniu, mężczyzna rolnik może jeździć konno oraz używać karabinu. Po tym ulepszeniu jest on lekką jednostką strzelecką, jednak nie będzie już mógł funkcjonować, jako siła robocza.

Miejsce produkcji	Sąd
Główna funkcja	Jednostka robocza
Broń	Nóż (po ulepszeniu karabin)
Premia do ataku	Przeciwko jednostkom strzeleckim (tylko przy użyciu noża)
Ulepszenia	***Ulepszenie wycinki lasu, ulepszenie wydobycia złota, ulepszenie rolnictwa, nauka jazdy konnej, nauka walki, ulepszenie broni.***

Kobieta rolnik

Kobieta rolnik, to jednostka robocza. Może konstruować budynki, ścinać drzewa, zbierać pożywienie oraz wykopywać złoto. Kobieta rolnik wymaga mniej pożywienia niż mężczyzna rolnik, można ją także szybciej tworzyć.

Miejsce produkcji	Sąd
Główna funkcja	Jednostka robocza
Broń	Nóż
Premia do ataku	Przeciwko jednostkom strzeleckim
Ulepszenia	***Ulepszenie wycinki lasu, ulepszenie wydobycia złota, ulepszenie rolnictwa.***

Medyk polowy

Medyk polowy, to ruchoma jednostka, lecząca oddziały. Gdy medyk rozstawi swój stół, leczy wszystkie okoliczne jednostki. Nie jest uzbrojony, jednak może bronić się przy pomocy torby lekarskiej.

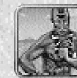
Miejsce produkcji	Szpital polowy
Główna funkcja	Lekarz
Broń	Brak (broni się przy pomocy torby)
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	***Odkrycie dodatkowej energii***

Milicjant

Milicjant, to jednostka strzelecka o średnim zasięgu. Może jeździć konno, a także polować pieszo.

Miejsce produkcji	Obóz wojskowy
Główna funkcja	Jednostka strzelecka o średniej sile
Broń	Karabin
Premia do ataku	Przeciwko piechurom (na koniu)
Ulepszenia	***Ulepszenie odzieży ochronnej, ulepszenie karabinów.***

Indianin zwiadowca

Indianin zwiadowca, to lekka jednostka, walcząca wręcz, z doskonałym polem widzenia. Może jeździć konno i przemierzać obszary leśne pieszo. Może także wykrywać zakamuflowane budynki i jednostki.

Miejsce produkcji	Obóz wojskowy
Główna funkcja	Lekka jednostka walcząca wręcz
Broń	Nóż
Premia do ataku	Przeciwko jednostkom strzeleckim (pieszo); przeciwko piechurom (konno)
Ulepszenia	***Ulepszenie odzieży ochronnej, odkrycie kamuflażu***

Kontynentalny żołnierz
Może poruszać się pieszo, lecz poruszając się konno, żołnierz kontynentalny jest silną jednostką strzelecką. W walce wręcz jego bagnet zadaje niewielkie obrażenia.

Miejsce produkcji	Obóz wojskowy
Główna funkcja	Silna jednostka strzelecka, lekka jednostka walcząca wręcz
Broń	Karabin (w walce wręcz bagnet)
Premia do ataku	Przeciwko jeźdźcom (z bagnetem); przeciwko piechurom (na koniu)
Ulepszenia	*Ulepszenie odzieży ochronnej, ulepszenie karabinów.*

Statek transportowy
Statków transportowych można używać do przewożenia wojsk. Wbudowane w kadłub działa czynią z niego silną jednostkę strzelecką.

Miejsce produkcji	Cumowisko
Główna funkcja	Przewozi wojska
Broń	Armaty
Premia do ataku	Przeciwko budynkom
Ulepszenia	Brak

Armata
Armata, to wyjątkowo potężna jednostka strzelecka, szczególnie przydatna przy niszczeniu budynków.

Miejsce produkcji	Koszary
Główna funkcja	Bardzo silna jednostka strzelecka
Broń	Kula armatnia
Premia do ataku	Przeciwko budynkom i statkom
Ulepszenia	Ulepszenie prochu armatniego

13.5.3 Patrioci – jednostki elitarne

Chorąży
Chorąży może zwiększać morale twoich wojsk (=zdolność do walki) i zmniejszać morale wojsk przeciwnika. Należy ustawiać go blisko pierwszej linii, lecz nie wysuwać na czoło, gdyż może bronić się jedynie przy pomocy flagi.

Miejsce produkcji	Obóz wojskowy
Główna funkcja	Defensywna jednostka elitarna
Broń	Flaga
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	*Demoralizacja, podnoszenie morale, wyganianie duchów*

Francuski doradca wojskowy
Francuski doradca wojskowy, to defensywna jednostka elitarna. Może używać ulepszeń kasy (patrz w tym rozdziale). Jego główną rolą jest wspomaganie artylerii.

Miejsce produkcji	Obóz wojskowy
Główna funkcja	Defensywna jednostka elitarna
Broń	Pistolet
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	*Ulepszenia kasy, wsparcie artylerii.*

Patriota
Silna ofensywna jednostka elitarna. Może jeździć konno, pływać i nurkować. Patriota jest szczególnie przydatny do szybkiego niszczeniu budynków i statków przy pomocy ładunków wybuchowych.

Miejsce produkcji	Zbrojownia
Główna funkcja	Ofensywna jednostka elitarna
Broń	Pistolet
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	*Sabotaż budynków i statków*

13.5.4 Patrioci – ulepszenia (standardowe)

Ulepszenie wycinki lasu
Zwiększa prędkość wycinania drzew przez rolników. Dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Magazyn
Zastosowanie	Rolnik (mężczyzna lub kobieta)

Ulepszenie wydobycia złota
Zwiększa prędkość wydobywania złota przez rolników. To ulepszenie jest dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Kopalnia złota
Zastosowanie	Rolnik (mężczyzna lub kobieta)

Ulepszenie rolnictwa
Zwiększa prędkość zbierania pożywienia przez rolników (mężczyzn lub kobiety). To ulepszenie jest dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Plantacja
Zastosowanie	Rolnik (mężczyzna lub kobieta)

Rolnik Naucz się walczyć
Rolnicy (mężczyźni) zyskują zdolność walki przy pomocy karabinu.

Miejsce badań	Sąd
Zastosowanie	Rolnik (mężczyzna)

Rolnik: Naucz się jeździć
Rolnicy (mężczyźni) zyskują umiejętność jazdy konnej.

Miejsce badań	Stajnie
Zastosowanie	Rolnik (mężczyzna)

Ulepszenie karabinów
Powoduje wynalezienie ulepszonych karabinów, co zwiększa wartość ofensywną niektórych jednostek. Dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Zbrojownia
Zastosowanie	Milicjant, kontynentalny żołnierz, rolnik (mężczyzna).

Ulepszenie odzieży ochronnej
Poprawia obronę twoich jednostek militarnych. Pozwala na wynalezienie zbroi w trzech wersjach **lekkiej**, **średniej** i **ciężkiej**.

Miejsce badań	Zbrojownia
Zastosowanie	Milicjant, Indianin zwiadowca, zwiadowca, kontynentalny żołnierz.

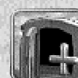
Gaszenie
Zapobiega automatycznemu spalaniu się budynku po wznieceniu pożaru, a także automatycznie je naprawia.

Miejsce badań	Magazyn
Zastosowanie	Wszystkie budynki

Powiększenie zasięgu wież
Zwiększa pole widzenia wież, co daje możliwość wcześniejszego wykrywania przeciwników. Dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Wieża
Zastosowanie	Wieża

Powiększenie pojemności wieży
Zwiększa ilość żołnierzy, którzy mogą stacjonować w wieży.

Miejsce badań	Wieża
Zastosowanie	Wieża

Fortyfikacja fortu
Zwiększa wytrzymałość fortu (p-ty zdrowia).

Miejsce badań	Magazyn
Zastosowanie	Fort

Odkrycie dodatkowej energii
Medyk otrzymuje więcej energii leczniczej (many).

Miejsce badań	Szpital polowy
Zastosowanie	Medyk polowy

Odkrycie kamuflażu
Indianin zwiadowca może się kamuflować.

Miejsce badań	Szpital polowy
Zastosowanie	Indianin zwiadowca

Ulepszenie prochu armatniego
Armata zyskuje wyższą wartość w ataku.

Miejsce badań	Zbrojownia
Zastosowanie	Armata

13.5.5 Patrioci – ulepszenia (jednostki elitarne)

Odkrycie motywacji
Chorąży może zwiększać morale (= wartość w ataku i punkty zdrowia) jednostek, znajdujących się w pewnej odległości od niego.

Miejsce badań	Pomnik zwycięstwa
Zastosowanie	Chorąży

Odkrycie wyganiania duchów
Chorąży może wygnać duchy.

Miejsce badań	Pomnik zwycięstwa
Zastosowanie	Chorąży

Odkrycie demoralizacji
Chorąży może zmniejszyć morale (= wartość w ataku i punkty zdrowia) jedn. przeciwnika, w pewnej odległości od niego.

Miejsce badań	Pomnik zwycięstwa
Zastosowanie	Chorąży

Odkrycie wsparcia artylerii
Francuski doradca wojskowy może tymczasowo zwiększyć współczynnik ataku twoich armat.

Miejsce badań	Obóz wojskowy
Zastosowanie	Francuski doradca wojskowy

Odkrycie sabotażu budynków
Patriota (mężczyzna) może wysadzać budynki w powietrze.

Miejsce badań	Zbrojownia
Zastosowanie	Patriota (mężczyzna)

Odkrycie sabotażu statków
Patriota (mężczyzna) może zatapiać statki przy pomocy ładunków wybuchowych.

Miejsce badań	Zbrojownia
Zastosowanie	Patriota (mężczyzna)

13.6 Osadnicy (OSA)

13.6.1 Osadnicy – budynki

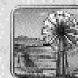

Ratusz
Ratusz, to punkt startowy twojej bazy. Można zbudować go tylko raz. Możesz tu trenować osadników (**mężczyzn** i **kobiety**), wynajmować łowców nagród, przeprowadzać badania nad ***ulepszeniami kasy***, oraz ulepszeniem ***„Osadnik naucz się walczyć”***.

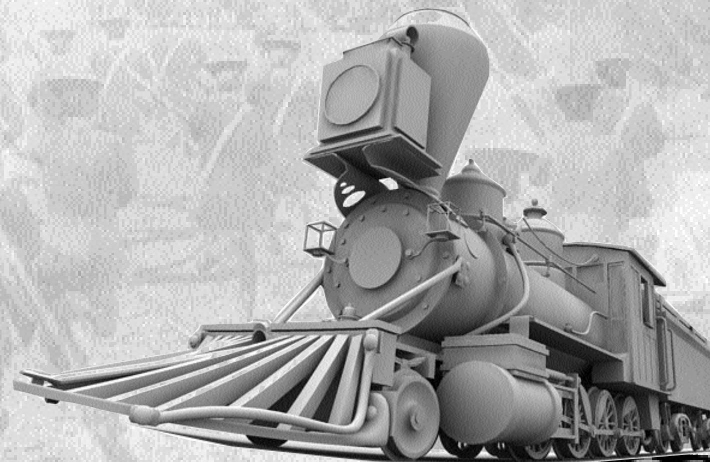
W ratuszu możesz także zakwaterowywać swoje jednostki. Jednostki atakujące z dystansu (np. kowboje) będą bronić się z budynku, gdy tylko zbliżą się przeciwnicy. Robotnicy gromadzą w ratuszu surowce, złoto i drewno. Są one dostępne natychmiast po przyniesieniu do ratusza.

Siedlisko
Siedlisko zapewnia przestrzeń życiową dla sześciu jednostek. Jest ono niezbędne do rozwoju populacji. Większe jednostki, jak armaty i wyjątkowo potężne oddziały, wymagają więcej niż jednego siedliska. Liczba siedlisk, które obecnie posiadasz, jest wyświetlona w górnym pasku stanu.

Farma
Farma służy do produkcji żywności. Farmę można zbudować tylko na urodzajnej ziemi. Gdy zostanie stworzona, możesz wysłać na nią 1-5 robotników (**mężczyzn** lub **kobiety pionierów**), aby pracowali w polu. Robotnicy będą zbierać kukurydzę i zabierać pożywienie do młyna. Ilość obecnie posiadanego przez ciebie pożywienia znajduje się na górnym pasku stanu. Możesz zwiększać produkcję żywności, wykonując na farmie badania nad odpowiednimi ***ulepszeniami***.

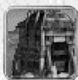

Magazyn

Magazyn służy do przechowywania złota i drewna, jak również jednostek pożywienia, uzyskanych w polowaniu na zwierzynę. Jeśli zbudujesz magazyn nieopodal złóż naturalnych (np. kopalni złota, lub lasów), surowce będą zanoszone do magazynu, zamiast do ratusza. Oznacza to, że będą szybciej dostępne, gdyż natychmiast zostaną dodane do twoich zapasów. Jeśli chcesz przyśpieszyć ścinanie drewna, w magazynie możesz opracować odpowiednie ***ulepszenia***. Dodatkowo, możesz przeprowadzić badania ***„Fortyfikuj fort"*** oraz ***„Gaszenie"***.

Kopalnia złota

Kopalnię złota możesz zbudować na złożu złota. Jak tylko budowa zostanie ukończona, możesz wysłać kilku robotników – **osadników** (**mężczyzn** lub **kobiet**), aby wykopywali złoto. Złoto zostanie automatycznie zaniesione do najbliższego magazynu lub ratusza i od razu będziesz mógł z niego skorzystać. Aby przyśpieszyć wykopywanie złota, możesz opracować w kopalni złota odpowiednie ***ulepszenia***.

Saloon

Saloon jest obozem treningowym dla następujących jednostek **kowbojów** i **przestępców**. Możesz tu także zakwaterowywać jednostki.

PODPOWIEDŹ:

Jeśli chcesz szybko rozwinąć potężną armię, powinieneś jednocześnie budować jednostki w kilku saloonach.

Ranczo

Na ranczo możesz hodować konie i tworzyć następujące jednostki konne **kowbojów**, **przestępców**, **kawalerzystów** i **osadników**. To tutaj osadnik (mężczyzna) może ***nauczyć się jeździć***. Dodatkowo, możesz tu także zakwaterowywać jednostki.

Skład handlowy

Skład handlowy jest twoim centrum handlu. Tutaj możesz sprzedawać lub kupować drewno i żywność (patrz rozdział o ***handlu***).

Cumowisko

Cumowisko produkuje uzbrojone statki transportowe, które pozwalają przerzucać wojska przez przeszkody wodne.

PODPOWIEDŹ:

Jeśli doprowadzisz do cumowiska uszkodzone jednostki, zostaną automatycznie naprawione.

Obóz wojskowy

Obóz wojskowy służy do tworzenia nast. jednostek piechurów, kawalerzystów, armat.

PODPOWIEDŹ:

Ranne jednostki, które znajdą się w bezpośredniej bliskości obozu wojska, będą automatycznie leczone.

Fort

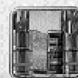
Gdy znajdziesz duży, płaski, ważny strategicznie (np. zawierający kopalnię złota) obszar na mapie, zalecamy, abyś zbudował w tym miejscu fort. Aby zbudować fort, zaznacz robotnika i kliknij na odpowiedni symbol w menu budowy. Używając myszki możesz wybrać miejsce budowy i umieścić budynek. Poruszając myszką we wszystkich kierunkach, możesz wybrać rozmiar fortu. Gdy już będziesz zadowolony z rozmiaru, kliknij lewym przyciskiem myszki. Fort zostanie wówczas zbudowany.

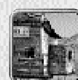
Wieża

Można ją budować w otwartym terenie, lub w ramach palisady fortu. Z początku wieże można obsadzać maksymalnie 3 jednostkami, zaś po ***ulepszeniu*** – 4. Jednostki atakujące z dystansu (np. piechurzy) będą automatycznie atakować jednostki przeciwnika z wieży, przy założeniu, że ich zachowanie w bitwie nie zostanie ustawione na „pasywne". Można zwiększać pole widzenia wież. Wieże mogą wykrywać zakamuflowane jednostki przeciwnika.

Brama

W ramach istniejącej palisady możesz budować bramy, które pozwolą wydostawać się jednostkom. Bramy można ręcznie otwierać i zamykać.

Biuro szeryfa

Budynek, w którym można tworzyć elitarną jednostkę – szeryfa. Szeryf może też opracować tu ulepszenie „Ujawnianie". Biuro szeryfa może służyć do zakwaterowywania jednostek.

Cmentarz

W tym budynku możesz wyszkolić elitarną jednostkę przedsiębiorcy pogrzebowego. Jednostka ta może tu także dokonywać różnych ulepszeń.

Strzelnica

Wykonuje się tu badania nad nową bronią i odzieżą ochronną. Trenuje się tu także elitarne jednostki snajperów.

Stacja (oraz tory)

Stacji nie można zbudować. Jest ona dostępna od początku w pewnych misjach i na niektórych mapach dla wielu graczy. Tory produkuje się na stacji, więc linię kolejową tworzy się powoli – od podkładów do torów. Wykończenie linii kolejowej następuje po przydzieleniu robotnikowi (kliknięciem na jednostkę) zadania ukończenia części torowiska.

13.6.2 Osadnicy – jednostki standardowe

Mężczyzna osadnik

Mężczyzna osadnik, to jednostka robocza. Może konstruować budynki, ścinać drzewa, zbierać pożywienie oraz wykopywać złoto. Po ulepszeniu, mężczyzna osadnik może jeździć konno oraz używać karabinu. Po tym ulepszeniu jest on lekką jednostką strzelecką, jednak nie będzie już mógł funkcjonować, jako siła robocza.

Miejsce produkcji	Ratusz
Główna funkcja	Jednostka robocza
Broń	Nóż (po ulepszeniu karabin)
Premia do ataku	Przeciwko jednostkom strzeleckim (tylko przy użyciu noża)
Ulepszenia	***Ulepszenie wycinki lasu, ulepszenie wydobycia złota, ulepszenie rolnictwa, nauka jazdy konnej, nauka walki, ulepszenie broni.***

Kobieta osadnik

Kobieta osadnik, to jednostka robocza. Może konstruować budynki, ścinać drzewa, zbierać pożywienie oraz wykopywać złoto. Kobieta osadnik wymaga mniej pożywienia niż mężczyzna osadnik, można ją także szybciej tworzyć.

Miejsce produkcji	Ratusz
Główna funkcja	Jednostka robocza
Broń	Nóż
Premia do ataku	Przeciwko jednostkom strzeleckim
Ulepszenia	***Ulepszenie wycinki lasu, ulepszenie wydobycia złota, ulepszenie rolnictwa.***

Kowboj
Kowboj, to jednostka strzelecka o średniej sile. Kowboj może jeździć konno, polować pieszo, a także wykrywać zamaskowane jednostki.

Miejsce produkcji	Saloon
Główna funkcja	Lekka jednostka strzelecka
Broń	Pistolet (karabin przy polowaniu)
Premia do ataku	Przeciwko piechurom (na koniu)
Ulepszenia	*Ulepszenie odzieży ochronnej, ulepszenie pistoletów.*

Przestępca
Przestępca jest jednostką strzelecką o średniej sile, może też jeździć konno.

Miejsce produkcji	Saloon
Główna funkcja	Jednostka strzelecka o średniej sile
Broń	Pistolet
Premia do ataku	Przeciwko piechurom (na koniu)
Ulepszenia	*Ulepszenie odzieży ochronnej, ulepszenie pistoletów.*

Piechur
Piechur jest silną jednostką strzelecką. W zwarciu jego bagnet zadaje niewielkie obrażenia.

Miejsce produkcji	Obóz wojskowy
Główna funkcja	Silny, jako jednostka strzelecka, słaby w walce wręcz.
Broń	Karabin (w walce wręcz bagnet)
Premia do ataku	Przeciwko konnym (przy użyciu bagnetu)
Ulepszenia	*Ulepszenie odzieży ochronnej, ulepszenie karabinu.*

Kawalerzysta
Podczas jazdy konno, kawalerzysta jest silną jednostką, walczącą w zwarciu. Bez konia – jest średnio silną jednostką strzelecką.

Miejsce produkcji	Obóz wojskowy
Główna funkcja	Konno silna jednostka, walcząca w zwarciu; pieszo jednostka strzelecka o średniej sile.
Broń	Konno miecz. Pieszo pistolet.
Premia do ataku	Przeciwko piechurom (na koniu)
Ulepszenia	*Ulepszenie odzieży ochronnej*

Statek transportowy
Statków transportowych można używać do przewożenia wojsk. Zamontowane na nich działka Gatlinga powodują, że statki transportowe są silnymi jednostkami strzeleckimi.

Miejsce produkcji	Cumowisko
Główna funkcja	Przewozi wojska
Broń	Działko Gatlinga
Premia do ataku	Przeciwko budynkom
Ulepszenia	Brak

Armata
Armata, to wyjątkowo potężna jednostka strzelecka, szczególnie przydatna przy niszczeniu budynków.

Miejsce produkcji	Obóz wojskowy
Główna funkcja	Bardzo silna jednostka strzelecka
Broń	Kula armatnia
Premia do ataku	Przeciwko budynkom i statkom
Ulepszenia	*Ulepszenie prochu armatniego*

13.6.3 Osadnicy – jednostki elitarne

Szeryf
Szeryf jest silną jednostką bojową. Może jeździć konno, a także odsłaniać jednostki i budynki wroga. Może także używać ulepszeń kasy.

Miejsce produkcji	Biuro szeryfa
Główna funkcja	Ofensywna jednostka elitarna
Broń	Pistolet
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	*Ujawnianie, ulepszenia kasy*

Przedsiębiorca pogrzebowy
Przedsiębiorca pogrzebowy ma w zanadrzu niezliczoną ilość sztuczek. Może ograbiać zwłoki, zabierając im złoto. Może także wyganiać duchy. Gdy używa umiejętności rzucania ciemności, mocno ogranicza pole widzenia wszystkich otaczających go jednostek.

Miejsce produkcji	Cmentarz
Główna funkcja	Defensywna jednostka elitarna
Broń	Pistolet
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	*Wygnanie duchów, ograbianie zwłok, przywoływanie ciemności*

Snajper
Snajper, to jedyna jednostka w grze, która jest w stanie zabijać jednostki wroga jednym strzałem z dużej odległości.

Miejsce produkcji	Strzelnica
Główna funkcja	Ofensywna jednostka elitarna
Broń	Karabin snajperski (pozwala na atak z dużej odległości)
Premia do ataku	Brak
Ulepszenia	*Tryb celowania*

13.6.4 Osadnicy – ulepszenia (standardowe)

Ulepszenie wycinki lasu
Zwiększa prędkość wycinania drzew przez osadników (mężczyzn lub kobiety). To ulepszenie jest dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Magazyn
Zastosowanie	Osadnik (mężczyzna lub kobieta)

Ulepszenie wydobycia złota
Zwiększa prędkość wydobywania złota przez osadników (mężczyzn lub kobiety). To ulepszenie jest dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Kopalnia złota
Zastosowanie	Osadnik (mężczyzna lub kobieta)

Ulepszenie rolnictwa
Zwiększa prędkość zbierania pożywienia przez osadników (mężczyzn lub kobiety). To ulepszenie jest dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Farma
Zastosowanie	Osadnik (mężczyzna lub kobieta)

Osadnik: Naucz się walczyć
Osadnicy (mężczyźni) zyskują zdolność walki przy pomocy karabinu.

Miejsce badań	Ratusz
Zastosowanie	Osadnik (mężczyzna)

Osadnik: Naucz się jeździć
Osadnicy (mężczyźni) zyskują umiejętność jazdy konnej.

Miejsce badań	Ranczo
Zastosowanie	Osadnik (mężczyzna)

Ulepszenie karabinów
Powoduje wynalezienie ulepszonych karabinów, co zwiększa wartość ofensywną niektórych jednostek. Dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Strzelnica
Zastosowanie	Osadnik (mężczyzna), piechur.

Ulepszenie odzieży ochronnej
Poprawia obronę twoich jednostek militarnych. Pozwala na wynalezienie zbroi w trzech wersjach lekkiej, średniej i ciężkiej.

Miejsce badań	Strzelnica
Zastosowanie	Kowboj, przestępca, piechur, kawalerzysta

Gaszenie
Zapobiega automatycznemu spalaniu się budynku po wznieceniu pożaru, a także automatycznie je naprawia.

Miejsce badań	Magazyn
Zastosowanie	Wszystkie budynki

Powiększenie zasięgu wież
Zwiększa pole widzenia wież, co daje możliwość wcześniejszego wykrywania przeciwników. Dostępne w dwóch wersjach.

Miejsce badań	Wieża
Zastosowanie	Wieża

Powiększenie pojemności wieży
Zwiększa ilość żołnierzy, którzy mogą stacjonować w wieży.

Miejsce badań	Wieża
Zastosowanie	Wieża

Fortyfikacja fortu
Zwiększa wytrzymałość fortu (p-ty zdrowia).

Miejsce badań	Magazyn
Zastosowanie	Fort

Ulepszenie pistoletów
Wynalezienie lepszych pistoletów i zwiększenie wartości w ataku pewnych jednostek.

Miejsce badań	Strzelnica
Zastosowanie	Kowboj, przestępca, kawalerzysta

Ulepszenie prochu armatniego
Poprawia wartość ofensywną armat.

Miejsce badań	Strzelnica
Zastosowanie	Armata

13.6.5 Osadnicy – ulepszenia (jednostki elitarne)

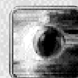
Odkrycie odsłaniania jednostek
Szeryf może ujawniać jednostki i budynki wroga.

Miejsce badań	Biuro szeryfa
Zastosowanie	Szeryf

Odkrycie wygnania duchów
Przedsiębiorca pogrzebowy może wyganiać duchy, znajdujące się w jego bezpośredniej bliskości.

Miejsce badań	Cmentarz
Zastosowanie	Przedsiębiorca pogrzebowy

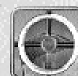
Odkrycie ciemności
Przedsiębiorca pogrzebowy może drastycznie zmniejszyć pole widzenia jednostek, znajdujących się w jego bezpośredniej bliskości.

Miejsce badań	Cmentarz
Zastosowanie	Przedsiębiorca pogrzebowy

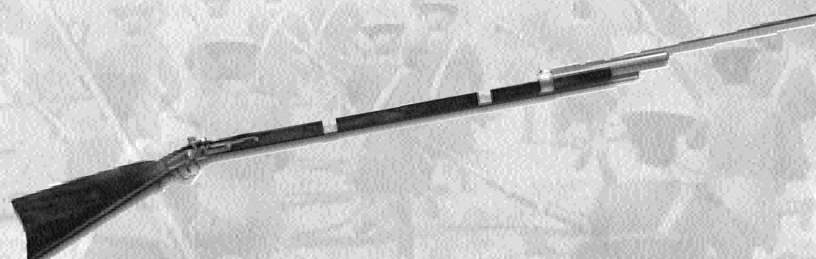
Odkrycie okradania zwłok
Przedsiębiorca pogrzebowy kradnie złoto ze zwłok.

Miejsce badań	Cmentarz
Zastosowanie	Przedsiębiorca pogrzebowy

Odkrycie trybu celowania
Snajper może wyeliminować jednostki wroga z dużej odległości jednym, celnym strzałem.

Miejsce badań	Strzelnica
Zastosowanie	Snajper

14. Twórcy gry

RELATED DESIGNS

PROJEKTOWANIE
IDEA GRY, KIEROWNIK PROJEKTU
Thomas Pottkämper

KIEROWNIK PROGRAMISTYCZNY
Thomas Stein

KIEROWNIK STUDIA GRAFICZNEGO
Sebastian Steinberg

PROGRAMOWANIE GRY
Thomas Stein
Kevin Zellner

PROGRAMOWANIE SI
Mesut Büyüktokatli
Rafael van Daele-Hunt

3D ENGINE I PROGRAMOWANIE NARZĘDZI
Wolfgang Klose
Burkhard Ratheiser

PROJEKTOWANIE GRAFIKI I ANIMACJI
Eric Adermann
Christian Kleinsteinberg
Sebastian Steinberg

DODATKOWE PROJEKTOWANIE GRAFIKI I ANIMACJI
Carsten Eckhardt
Martina Lettner
Saeid Mohadjer
Oliver Schlemmer
Beate Tillman
Tobias Mannewitz

ZESPÓŁ BADAWCZO-ROZWOJOWY GRY
Michael Baur
Volker Bierbaum
Thomas Pottkämper
Dirk Riegert
Oliver Schlemmer

FABUŁA I DIALOGI
Dirk Riegert

KOREKTA DIALOGÓW
Oliver Hoffmann

PROJEKT POZIOMÓW
Michael Baur
Benjamin Heidl
Andree Wendel

DODATKOWE PROJEKTOWANIE POZIOMÓW
Stefan Binder
Christian Schmittgen
Marco Sobol

TESTERZY
Jan Becker
Marvin Dere
Stefan Lohr
Michael Sattler
Matthias Sattler
Thilo Schulz
Thorsten van Lil
Daniel Thomaser
Michael Clopotar

MUZYKA I EFEKTY DŹWIĘKOWE
Dynamedion Sounddesign:
Pierre Langer
Tilman Sillescu

NAGRYWANIE GŁOSÓW (jednostki)
Effektive Media

NAGRYWANIE GŁOSÓW (dialogi)
Weirdoz Localizations Germany
www.weirdoz-localizations.com

INŻYNIER DŹWIĘKU
Claudia Reibel

ZARZĄDZANIE PROJEKTEM, DYR. ARTYSTYCZNY
Martin Ruiz Torreblanca

SEKWENCJE FILMOWE
3D-IO:
Igor Posavec (kreatywny dyrektor artystyczny, projektowanie 3D, kierownik produkcji)
Laurent M. Abecassis (dodatkowe animacje 3D)
Alexander Beim (modelowanie 3D)
Can Tuncer (modelowanie 3D)
Alberto Pizzeti (modelowanie 3D)

3D-IO east:
Boris Posavec (kierownik konceptualny)
Pahek Zeljko (grafika konceptualna)
Marko Dragojevic (przedprodukcja filmowa)
Andrej Vojkovic (grafika scenariusza)

SEKWENCJE FILMOWE – Postprodukcja AUDIO,
Music Composion
Fundemental Studios

SEKWENCJE FILMOWE – Edycja wideo
Atelier dreimann:
Stefan Winter

CDV SOFTWARE ENTERTAINMENT AG

KIERONWNIK ROZWOJU
Dirk Weber

STARSZY PRODUCENT
Achim Heidelauf

KOORDYNATOR PRODUKCJI
Jochen von Nida

KIEROWNIK LOKALIZACJI
Thomas Kröll
Oliver Silski

--- ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ ---

STARSZY KIEROWNIK JAKOŚCI
Peter Oehler

KIEROWNIK JAKOŚCI
Thomas Heil

GŁÓWNY TESTER
Stefan Hertrich

WYDAWCA
Jennifer Letki

DORADCA TECHNICZNY DS. JAKOŚCI
Thomas Steg

TESTERZY JAKOŚCI
Bogdan Trifan
Christian Schüpf
Christine Jung
Christoph Weinstein
Eric Schreiber
Güven Altun
Johannes Kristmann
Karin Daiß
Pascal Renschler
Per Piper
Roland Thimister
Sebastian Merkel
Simon Wiesmayr
Stefan Schreiber
Thomas Heilbronner
Tobias Henken
Tony Bernardin
Torsten Weinstein

--- MARKETING I PR ---

DYREKTOR MARKETINGU I PR
Eric Standop

DYREKTOR MARKETINGU
Anita Gallitzendörfer

KIEROWNIK MARKETINGU
Randy Dohack

GŁÓWNY PROJEKTANT GRAFIKI
Oliver Krainhöfner

PROJEKTANT GRAFIKI
Nicole Bleich

TESTER
Stefan Linder

KIEROWNIK PR Online
Frederic Cremer

--- SPECJALNE PODZIĘKOWANIA ---

Wolfgang Gäbler
Daniel Grunder
Daniel Jänsch
Gregor Bellmann
Sonja Bühring
Judith Heidelauf
Andrew Uhlemann
Martin Deppe

--- CDV UK ---

WEBMASTER UK
Edward Willey

KIEROWNIK PR UK
Anita Rodic

PREZES UK
Terry Malham

--- CDV USA ---

SPRZEDAŻ USA
David Green
Santoro Marjorie

KIEROWNIK MARKETINGU I PR
Wendy Beasley

PREZES USA
Robert Pickens

DODATKOWA ŚCIEŻKA DŹWIĘKOWA “FRANKIE & JOHNNY”

MUZYKA:
TRUCKEEE

KONTAKT:
www.triggerfish.de

NAGRANE I ZMIKSOWANE W:
www.wildwoodstudios.de

ZMASTEROWANE PRZEZ:
Thomas Hannes / Kaffee Hannes

Uprawnienia licencyjne i gwarancyjne egzemplarza oprogramowania

1. Właścicielowi niniejszego egzemplarza gry przysługuje licencja na korzystanie z zakupionego programu. Obejmuje ona wyłącznie korzystanie z niniejszego oprogramowania na jednej stacji roboczej (komputerze) oraz korzystanie z instrukcji obsługi i innych materiałów dołączonych do niniejszego egzemplarza oprogramowania. Właścicielowi nie przysługują żadne inne specjalne prawa, w szczególności prawo do nieautoryzowanego powielania oprogramowania i materiałów do niej dołączonych, wprowadzania tzn. instalowania i kopiowania całości lub części oprogramowania do pamięci więcej niż jednego komputera oraz umieszczania oprogramowania ani żadnej jego części lub dokumentacji w sieci Internet.
2. Cenega Poland Sp. z o.o. udziela właścicielowi niniejszego produktu gwarancji na okres 90 dni począwszy od daty zakupu, obejmującej wady materiałowe lub produkcyjne nośnika oprogramowania (płyty CD-ROM/DVD) oraz dołączonej do niej dokumentacji i opakowania . Gwarancja nie dotyczy oprogramowania ani wad nośnika spowodowanych w jakikolwiek sposób działaniem właściciela egzemplarza gry.
3. W celu wykonania uprawnień gwarancyjnych, właściciel egzemplarza gry zgłasza pisemnie wadę sprzedawcy, od którego oprogramowanie nabył, bądź bezpośrednio dystrybutorowi/wydawcy programu w Polsce - Cenega Poland Sp. z o.o. na adres: CENEGA Poland Sp. z o.o., ul. Działkowa 37, 02-234 Warszawa-Włochy; telefonicznie pod numer: (22) 868 52 61; faksem pod numer: (22) 868 52 60; bądź za pomocą poczty elektronicznej na adres serwis@cenega.pl – opisując rodzaj problemu, oraz podając swój adres i numer telefonu oraz datę zakupu egzemplarza oprogramowania.
4. W terminie 7 dni od zgłoszenia reklamacji towaru, przedstawiciel firmy Cenega Poland Sp. z o.o. skontaktuje się telefonicznie lub za pomocą poczty elektronicznej ze zgłaszającym w celu omówienia szczegółów dotyczących problemu i ustalenia sposobu przekazania reklamowanego egzemplarza oprogramowania do Cenega Poland Sp. z o.o.
5. W terminie 14 dni od otrzymania reklamowanego egzemplarza oprogramowania wraz z dowodem zakupu, Cenega Poland Sp. z o.o. sprawdzi produkt i w przypadku uznania reklamacji prześle zgłaszającemu, na własny koszt, wolny od wad egzemplarz programu.

Pomoc techniczna w Polsce

W Polsce pomocy technicznej udziela Dział Pomocy Technicznej wydawcy gry – Cenega Poland Sp. z o.o.

W przypadku problemów skontaktuj się z nami pod numerem telefonu:

(22) 868 52 61

albo faksu:

(22) 868 52 60

Wyślij e-mail na adres:

serwis@cenega.pl

Możesz też napisać na adres:

Cenega Poland Sp. z o.o., ul. Działkowa 37, 02-234 Warszawa

lub odwiedzić naszą stronę

www.cenega.pl

Zapraszamy do odwiedzenia naszego sklepu internetowego pod adresem:

www.sklep.cenega.pl

NINIEJSZA GRA UZYSKAŁA CERTYFIKAT „WSZYSTKO GRA”

Produkty sygnowane tym symbolem spełniają następujące kryteria:

- jedna z najlepszych w swojej klasie gier na rynku
- profesjonalna wersja językowa
- solidna, przejrzysta i wierna oryginałowi dokumentacja (instrukcja)
- wysoka jakość produktu
- rzetelna pomoc techniczna ze strony wydawcy gry
- gracz płaci tylko i wyłącznie za grę*. Cena nie obejmuje żadnych dodatkowych komponentów czy gadżetów dołączonych do opakowania.

* / kryterium nie odnosi się do wydań okolicznościowych, kolekcjonerskich lub kompilacji gier. Edycje specjalne (np. ZŁOTA EDYCJA, EDYCJA KOLEKCJONERACKA, BONUS PACK itp.), zawierające dodatkowe komponenty – ze względu na rozszerzoną zawartość pakietu – nie są sygnowane certyfikatem „WSZYSTKO GRA”.

Notatki użytkownika

Notatki użytkownika

Notatki użytkownika

W związku z normalizacją norm europejskich, dotyczących oznakowania wybranych produktów multimedialnych prezentujemy przykłady oznakowania wg. KLASYFIKACJI PEGI — określające dopuszczalne grupy wiekowe korzystania z produktu oraz ikony określające jego tematykę:

Ikony grup wiekowych:

Ikony określające tematykę:

Szczegółowe informacje dotyczące powyższej klasyfikacji znajdziesz na stronie:

http://www.pegi.info